

LA MAR D'AMUNT

REVISTA INFORMATIVA DE LA COSTA BRAVA NORD

ANY - II

Número 9 ABRIL '93

exemplar gratuït

Per un bon servei

ASSESSORAMENT
ECONÒMIC - FINANCER
FISCAL I COMPTABLE

**centre de gestions
LLANÇÀ**

EL SEU BENESTAR
ESTÀ
A LA SEVA MÀ

UNIBER
UNIÓ IBEROAMERICANA
ASSEGURANCES

GRUP ZURICH

ESTEM A LA VOSTRA DISPOSICIÓ A:

Carrer Muralla, 8 Tel. 12 01 13 - Fax 12 07 26 LLANÇÀ

EDITORIAL

Recordeu aquella cançó d'en Serrat?... i a la bandolera duia la Primavera el vint de Març!

Doncs bé, ja la tenim aquí; amb tot allò que comporta: al·lèrgies, costipats, gripes, xàfecs, freds, etc. Ai, m'he equivocat d'estació, siestic parlant de l'hivern.

Bromes a part. Ja estem a la millor estació de l'any. Els dies són més llargs, el temps generalment va millorant, la Natura comença a lluir les seves millors gales, les vacances de Setmana Santa ja són aquí, i amb elles, comença per a la majoria de la gent que vivim a la MAR D'AMUNT, l'època de la feina forta. L'arribada dels turistes.

Turistes, de casa o de fora. joves i grans, homes i dones. Però ara ve la gran pregunta que ens fem cada any: VINDRAN?

L'esperança la tenim, i la necessitat també. Aquest any tan difícil per a tots, és precisament l'any que ens hem d'esforçar més i procurar entre tots, amb el nostre esforç i la nostra voluntat, demostrar tot allò que som, i demostrar i demostrar-nos a nosaltres mateixos, com podem ressorgir d'aquesta letargia que arrosseguem des de fa tant de temps.

Ai Primavera, Primavera! quants sous ens portaràs?

Vinga i endavant!

LA MAR D'AMUNT

PASTISSERIA

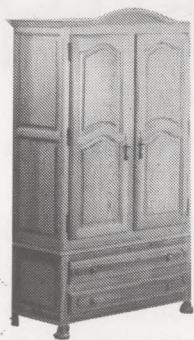
carrer major, 2 - tel. 38 02 72 **llançà**
plaça del port, 1 - tel. 38 03 94 **port de llançà**

FLECA - GRANJA - PASTISSERIA

TOCS

carrer castellà, 31 - tel. 38 03 93
port de llançà

PER A 295.000 PTS.,* LA SEVA SEGONA RESIDÈNCIA MAI SERA UNA RESIDÈNCIA DE SEGONA.

L'únic que necessita per moblar completament la seva segona residència son 295.000 ptes, i un petit passeig per a Muebles La Fábrica. Tots els mobles d'aquesta oferta, en autèntic estil provençal i fets amb fusta de pi de la més alta qualitat.

Muebles La Fábrica s'encarregarà gratuïtament dels projectes, pressupostos, trasllat a tota la província i muntatge.

Si vol fer de la seva segona residència una residència de primera, vingui a veure la nostra exposició. Trobarà tots els estils, qualitats i preus.

MUEBLES LA FABRICA

EL NÚMERO 1 EN MOBLES

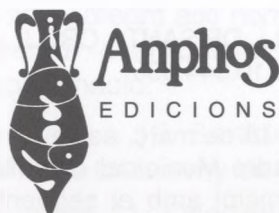
Méndez Núñez, 18 Figueres Tel. 50 39 34

* Aquesta oferta inclou menjador compost d'una llibreria de 2 mts., taula rectangular d'1'60 i 4 cadires. Dormitori de matrimoni compost d'un capçal d'1'35, 2 tauletes, calaixera de 5 calaixos i marc amb mirall. Dormitori individual compost d'un capçal de 0'90 i tauleta de nit. En colors mel o decapè verd.

LA MAR D'AMUNT

REVISTA BIMESTRAL DE LA COSTA BRAVA NORD

EDITA:

DIRECTOR:

JOAN SABATER i COMELLAS

SOTS-DIRECCIÓ

ESTHER NENESICH i BELTRAN

CONSELL DE REDACCIÓ

PAU PETIT
OLGA REQUENA

ASSESSOR MÀRQUETING

LLUÍS LINARES

COL-LABORADORS:

JOAN NADAL i FORTIÀ

JOSEP MALLOL

PRÓSPER PUMAREDA

JAVIER NIETO

JOAN BADIA HOMS

JAUME QUINTANA

JOAN M. PAU NEGRE

JOSE M. DACOSTA

M. GRÀCIA BENEJAM

JOAN NOGUERA

JOAN BARTROLÍ

MARCEL SIRVENT

J. C. MANOBENS

J. MALATS

REDACCIÓ-ADMINISTRACIÓ

Avda. Pau Casals, 1
Apartat de correus, 143
LLANÇÀ
Tel. 12 08 01

PUBLICITAT

LA MAR D'AMUNT

DISSENY i COMPAGINACIÓ

JOES

FOTOCOMPOSICIÓ

ROGER

Avda. Pirineus, 19

Tel. 50 99 21

FIGUERES

IMPRESSIÓ

MAGENTA

Verge Maria, 13

Tel. 51 12 32 - Fax 50 99 44

FIGUERES

FOTOLITS

CYAN CROM

c/ Nord, 9 - baixos

Tels. 67 23 17 - 67 23 18

FIGUERES

Dipòsit Leg.: GI-694/92

AMB LA COL-LABORACIÓ DELS

AJUNTAMENTS DE:

EL PORT DE LA SELVA

LA SELVA DE MAR

LLANÇÀ

COLERA

PORTBOU

SUMARI

Editorial	3
Informació municipal	6-7-8
Apunts	9
Cartes obertes	10
Consultori piscícola	11
Sota dos naus ajegudes	12
Gent de casa -l'Arturo de Palamós-	13
La Tina del Port.	14
Recuperem la parla	15
Colera -La història d'un poble-	16-17
Costums d'altre temps -Setmana Santa al Port de la Selva-	18-19
En aquell temps	20-21
Què hi fan a Sant Pere de Rodes?	22-23-24-25
La processó de Pasqua	26
Reculls d'història -Quan França volia la Mar d'Amunt-	28-29
"Pasqua, primavera... vida"	31
Mare Nostrum o Mare mortum?	32-33
Una vegada... ..	34-35
Remeis casolans de l'àvia	37
La cuina de l'àvia	38
Coses del menjar i del beure	39
Temps era temps	40
Néixer i morir	41

TELÈFONS D'UTILITAT

	PORT DE LA SELVA	LLANÇÀ	COLERA	PORTBOU
AJUNTAMENT	38 70 25	38 01 81	38 90 50	39 02 84
AJUNTAMENT LA SELVA DE MAR	38 72 28			
CORREUS	38 70 25	38 12 68	38 90 50	39 01 75
PARRÒQUIA	12 60 69	38 01 37	38 90 64	39 02 34
GUÀRDIA CIVIL	38 70 66	38 01 22	38 90 15	39 00 77
BOMBERS	38 06 20	38 06 20	39 00 80	39 00 80
CLUB NÀUTIC	38 70 00	38 07 10	38 90 95	—
CONFRARIA PESCADORS	38 74 05	38 03 62	—	—
FARMÀCIA	38 70 65	38 14 96 Port 12 10 23 Vila	38 92 12	39 01 45
ÀREA BÀSICA DE SALUT	38 71 01	12 09 57	12 50 58	12 50 58
CREU ROJA	38 08 31	38 08 31	38 08 31	38 08 31
AMBULÀNCIES	50 50 50	50 50 50	50 50 50	50 50 50
RENFE	—	38 02 55	—	39 00 99
POLICIA LOCAL	38 70 25	38 13 13	—	—
HIDROELÈCTRICA (Avaries)	50 06 50	50 06 50	50 06 50	50 06 50
AIGÜES (Avaries)	38 73 84	38 12 11	38 91 45	39 02 84
URGÈNCIES CREU ROJA			12 05 05	

INFORMACIÓ MUNICIPAL

EL PORT DE LA SELVA

– En sessió del dia 4 de febrer es va acordar la subhasta pública de tres parcel·les:

Parcel·la de 823 m² preu de sortida 7.684.557 Urb. Rec de Canet

Parcel·la de 550 m² preu de sortida 5.719.500 Urb. La Mora

Parcel·la de 515 m² preu de sortida 5.433.500 Urb. La Mora

La subhasta es celebrarà a l'Ajuntament el dia 16 d'Abril de 1993 a les 12 hores.

– En sessió del dia 18 de febrer es va adjudicar definitivament l'obra inclosa en el PUO i S., de MILLORA DEL CAMÍ D'ACCÉS A LA VALL DE SANTA CREU, a l'Empresa ARIDOS FIGUERES, per un import de 17.600.000 ptes.

– Al DOGC del dia 8 de març va sortir publicat l'anunci per la contractació pel sistema de subhasta pública l'obra inclosa en el PUO i S. de TRACTAMENT I VESSAT A LA RIERA DELS ABO-

CAMENTS DE LA VALL DE SANTA CREU, amb un tipus de licitació de 10.344.095.

– En sessió del dia 18 de març, es va aprovar la Rectificació del Padró Municipal d'habitants (a 01-01-93) del municipi amb el següent resultat:

HOMES.....	392
DONES.....	423
TOTAL	815

J.V. FOIX
1893 - 1993

– El proper dia 22 de maig es celebraran en aquesta població activitats dins dels actes de Commemoració del Centenari de J.V. FOIX, dels quals s'informarà més àmpliament en el proper número de la Revista La Mar d'Amunt.

LA SELVA DE MAR

En aquest període, no s'ha generat Informació Municipal a la Selva de Mar.

COLERA

S'ha tingut coneixement per part del Consistori, de la sentència dictaminada pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, amb data 28 de gener de 1993, sobre el contenciós administratiu núm. 2340/90, referent a la desestimació per Decret de l'Alcaldia, d'una sol·licitud d'enderrocament de murs de contenció executats a la llera de la riera, el qual ha fallat el següent:

Primer.
Desestimar el present recurs
Segon.
No formular condemna en costes.

...

El proper dia vuit de maig es celebrarà com ja és costum, cada dos anys, la

COLERA

concentració a l'ermita de Sant Miquel de Colera, oferint així homenatge al culte i als nostres avantpassats, amb la següent programació:

-De 8 a 10: Sortides alternatives amb vehicles tot-terreny de la plaça Pi i Margall.

-A les 11: Ofici religiós amb acompanyament d'orquestra.

-A les 12: Audició de sardanes.

-A les 13.30: Dinar de germanor.

Els veïns que desitgin participar al dinar ho hauran de notificar a les oficines de l'Ajuntament de dilluns a dissabte, de 9 a 14 hores, abans del dia 4 de maig, o trucar al telèfon 38 90 50. Els participants hauran de portar-se els estris per l'àpat.

...

Enguany novament es celebraran a Colera, per tercer any consecutiu les estades esportives, modalitat de vela, organitzades per la Direcció General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya, repartides en tres torns, per 50 nois i noies d'arreu de Catalunya, encetant-se el 28 de juny al 8 de juliol el primer torn, del 9 al 19 de juliol el segon i del 20 al 30 de juliol el tercer.

Per més informació cal adreçar-se a la Secretaria General d'Esports, avinguda Països Catalans, 12, 08950 Esplugues de Llobregat, telèfon (93) 371 90 11.

...

En sessió plenària celebrada el dia 19 de març es varen prendre, entre d'altres, els següents acords:

Es va ratificar el decret de l'Alcaldia sol·licitant la redacció del projecte d'"Urbanització de la Plaça de la Font" per part dels serveis tècnics del Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

Va ser aprovada la certificació complementària, núm. 4 de les obres d'"Acondicionament d'un tram de la Ctra. a la Rovellada".

Es va aprovar inicialment el Pressupost per a l'exercici 1993, amb els següents imports totals:

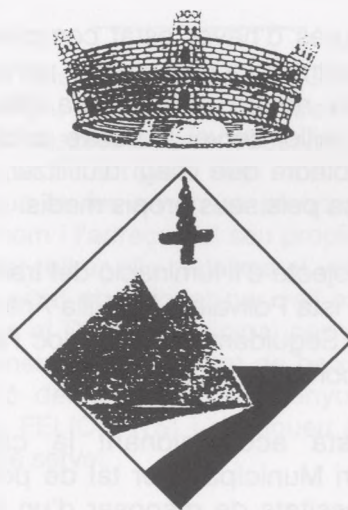
Pressupost Ajuntament: 118.358.676 Pta.

Pressupost O.O.A.A. Art Parc 604.000 Pta.

Es va acordar la modificació de subjectes passius de diversos expedients de les contribucions especials a aplicar per les obres de "pas superior sobre la riera del Molinas".

...

El dia 16 de febrer es va trametre a la Direcció General d'Administració Local la proposta de l'Ajuntament en relació a l'escut heràldic d'aquest municipi, la qual intenta millorar el disseny a partir dels elements proposats i afegint la terra i la platja.

Aquesta proposta va ser informada negativament per l'assessor d'heràldica i Genealogia de Catalunya, senyor Armand de Fluvià, per diversos aspectes heràldics, sense oferir una nova contraproposta, la qual ha estat requerida per l'Ajuntament el dia 4 de març.

LLANÇÀ

ACTIVITATS PATRONAT MUNICIPAL DE TURISME

– El Patronat ha fet imprimir un nou cartell de Llançà amb fotografia central i envoltat per altres fotografies complementàries presentant la diversitat d'oferta turística. Aquest cartell de promoció estarà present a totes les fires de turisme.

– Com a cloenda del VII Curs de Cuina que ha tingut lloc aquest mes de març a l'hostal

Beri amb la col·laboració dels següents restaurants, La Vela, Miramar, Gri-mar, El Vaixell, La Goleta, Can Quin i Gran Sol II, es farà una excursió el proper dia 1 d'abril a Vic amb tots els participants a la mostra visitant a més d'aquesta ciutat l'empresa de Productes Alimentaris El Gallo a Granollers. Es lliuraran igualment en el transcurs del dinar els diplomes de participació al curs.

PORTBOU

– Després d'haver estat completament revisada i sotmesa a una posta a punt, ja tornem a tenir la nostra ambulància disposada a donar el millor servei al nostre poble. Tant de bo que tothom que l'hagi d'utilitzar, pugui tornar a casa pels seus propis medis.

– El projecte d'il·luminació del tram comprès entre la Pista Polivalent i la Villa Antonia, s'està acabant. Seguidament tindrà lloc l'acabament del dos ponts de sobre la riera.

– S'està acondicionant la capella del Cementiri Municipal, per tal de poder cobrir les necessitats de disposar d'un lloc adient per als difunts que hagin de passar unes hores al dipòsit.

– A partir d'ara, i cada 1r dijous de mes, personal de l'empresa SAUR (Aigües) de les 11 del matí fins a la 1 del migdia, estaran a la disposició de tots els habitants de Portbou, en les dependències d'aquest Ajuntament, per tal d'aclarir qualsevol consulta o reclamació dels usuaris.

– El nostre Ajuntament, conjuntament amb l'empresa REPSOL, està realitzant un estudi,

per tal de trobar la viabilitat d'ubicació d'una canonada per tal d'assortir al nostre poble amb Gas Natural. Per això cal comptar amb la participació dels Portbouencs. Aquesta informació, la farem més endavant més àmplia.

– S'han demanat ajudes i subvencions a la Comunitat Econòmica Europea CEE, per intentar donar una empenta a la zona comercial i turística del nostre poble, amb el desig de trobar solucions pel futur desenvolupament econòmic de Portbou.

– A partir d'aquest primer d'any, la seu oficial de l'ASSOCIACIÓ CAP DE SANT VICENS-CAP DE CREUS, està ubicada en el nostre poble, de la qual cosa, com a municipi intermig dels nou pobles components de la dita Associació, ens sentim joiosos.

Tanmateix, felicitem al Batlle de Colera, Sr. Miquel Carrés, com a nou President de la nostra Associació; no dubtant que sota la seva direcció, l'Associació prendrà un nou impuls arribant a assolir cotes en un principi mai somiades. Felicitats!

APUNTS

• El proper 25 d'abril, a les 4 de la tarda i en el CAMP MUNICIPAL DE FUTBOL, tindran lloc, organitzat pels responsables de l'ALTEM a Llançà "DOS MAGNÍFICS I ESPECTACULARS, DOS" – Partits de Futbol, SOLTERS Vs. CASATS, en dues versions; masculins i femenins.

Les entrades al Camp, tindran els preus de sempre: homes 700 ptes i les dones 400 ptes.

Tota la recaptació de les entrades, així com els diners de la venda de números per obtenir magnífics premis oferts per tots els comerciants del poble, aniran íntegrament a l'ALTEM.

Esperem que el Camp estigui de gom a gom i la resposta de la nostra gent sigui com sempre superba.

• EL RESTAURANT LA VELA, del carrer Pintor Martínez Lozano, núm. 7 de Llançà, aquest any 93, celebra el seu 25è aniversari. Això i sobretot en els temps que corren, és important i, demostra que amb qualitat i professionalitat, es pot anar endavant.

A tu Carme, a la resta de la família i col·laboradors, us desitgem que en pugueu celebrar com a mínim 25 més. FELICITATS!

• El proper 1 i 2 de maig, tindrà lloc en el Pavelló Municipal de Llançà i organitzat pel CLUB DE TIR "EL MOLÍ", la 1a FIRA NACIONAL D'ARMES, noves, de segona mà i complementos.

Aquest tipus de Fira, és nova en el nostre país, en canvi en la resta d'Europa són habituals. La novetat és que per primera vegada, es podran provar les armes en les modernes instal·lacions olímpiques que es disposen en el Camp de Tir.

L'entrada a la Fira serà gratuïta i podrem admi-

rar tot tipus d'armes modernes i antigues. De ben segur que l'èxit serà "EXPLOSIU", i mai més ben dit.

• A partir d'ara, CUINES LLANÇÀ, estarà en una nova ubicació: la nova adreça és a Llançà mateix, en el carrer Palandriu núm. 3.

Des d'aquest nou indret continuaran atenent al públic i intentaran posar cada dia més maques les nostres cuines.

Tots els canvis són per bé, ENDAVANT!

• I parlant de canvis: MAXI MOTO CROSS de Llançà, també ha variat la seva seu. Ara estarà a la disposició de tots nosaltres en la nova botiga de l'Avinguda Pau Casals núm. 23 amb molt més d'espai, podrem observar i provar tota mena de màquines de les de dues rodes, així com trobar-hi tots els recanvis i accessoris per poder fer BROUM... BROUM... SORT I ÈXITS.

• I ara una felicitació a LA POLICIA LOCAL DE LLANÇÀ, que donant mostres d'eficàcia i rapidesa, després d'haver observat que un vehicle restava durant varis dies en el mateix lloc i sense que es fes servir, es preocupen d'averiguar el nom i l'adreça del seu propietari i, s'ofereixen per retirar ells mateixos el vehicle en cas d'haver estat abandonat per vell o per avaria, portant-lo al Dipòsit Municipal per a desballestar-lo donant-lo directament de baixa, amb l'autorització del propietari. Sí senyors, això és eficàcia. FELICITATS! i continueu amb aquest esperit de servei.

RODRÍGUEZ HNOS. S.L.

CONSTRUCCIONES
APARTAMENTOS
TORRES - BUNGALOWS
CONSERVACIÓN OBRAS - REPARACIONES EN GENERAL

c/ Jose M. de Segarra, 5
Tel. 38 06 49 - Apto. Correos 85

17490 LLANÇÀ
COSTA BRAVA

CARTES OBERTES

Preocupació pel medi natural de Llançà

Quan comença el bon temps, ja començo a témer l'arribada de la gent "en massa". I no és que no dongui la benvinguda a la temporada, sinó és que molts no solen mirar massa per l'entorn natural que tenen la sort de disfrutar (i s'acaba la temporada sempre, tot "fet un fàstic"). Si Llançà ofereix penya-segats majestuosos, platges rocoses i de sorra extraordinàries i tot envoltat de muntanyes no menys grandioses, crec que només és just, no embrutar, ni malmetre o destrossar res a fora a terra, o dins del mar.

I tot això, ja anem sabent poc a poc, que comença per detalls com ara no llençar plàstics o d'altres materials que no es desintegren per terra o al mar, o a dins el mar, no destrossar la vegetació i els animals, cosa que moltes vegades es fa per pur gust o esport.

Així podrem disfrutar d'aquí molts anys d'aquestes platges privilegiades de Llançà i no haurem de trobar-nos cada any, cap a finals de l'estiu, amb desenes de bosses, mentre nedem en alguna platja, o bé les roques, convertides en abocadors. Penso que cal un esforç i sobretot

un interès per part de cadascú per no malmetre allò que la natura li ha ofert generosament, i que serà difícil d'acabar amb la indiferència i la comoditat que fan que no ens preocupem per la majoria de les coses relacionades amb la conservació de la natura; com ara la greu espoliació del mar -torno a repetir- o l'embrutiment de les platges i les roques, per molt que es preocupin de netejar-les.

Podria demanar a l'ajuntament que posés contenidors de paper i cartró que falten, o que els supers instal·lin contenidors per retornar (milers i milers) les boses de plàstic que donen. Però si cadascú no posa el seu granet de sorra quan arriba la temporada i també durant tot l'any, no haurem pagat, com es mereix, aquest incomparable entorn natural del que podem gaudir cada dia.

ELENA JORDANA

PETIT I REQUENA

Assessors

ADMINISTRACIÓ DE FINQUES:

- Comunitat de propietaris
- Finques agrícoles
- Urbanitzacions
- Comunitats en règim de construcció

ASSESSORAMENT A EMPRESES:

- Treballadors autònoms
- Societats
- Assessorament fiscal
- Comptabilitats

Tots els serveis necessaris per la bona administració de la propietat i l'empresa
CONSULTI'NS SENSE COMPROMÍS

Agents d'assegurances de la companyia:

Av. d'Europa, 46 LLANÇÀ
Tel. 12 06 76 Fax 12 04 94

winterthur
assegurances

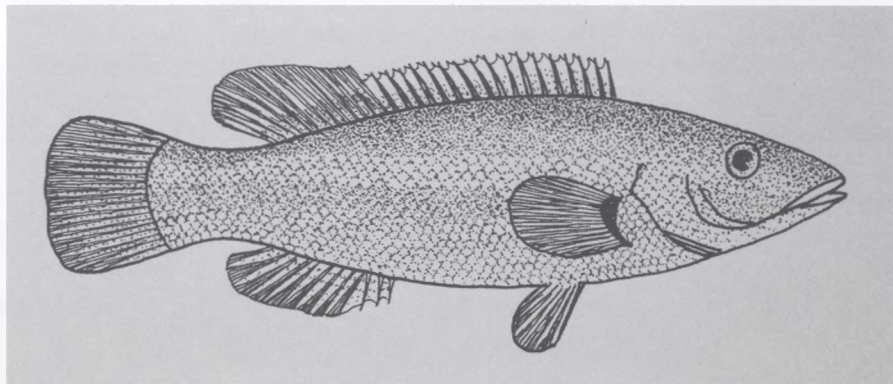
CONSULTORI PISCÍCOLA

per JOAN NADAL i FORTIÀ

PREGUNTA

Fa uns 30 anys, pescant amb canya o amb volantí, escant amb "cuca", gambeta, ermità o cranc s'agafaven uns peixos que en dèiem "Musteles" que podien pesar fins a tres terces (1.200 g)

Ara ja no se n'agafen. Què ha passat?

RESPOSTA

Us referiu, indubtablement al "Labrus viridis", que a la Mar d'Amunt es coneix com "Mustela", a Sant Feliu de Guíxols com "Xinet" i en altres llocs com "Grivia", "Tord verd", etc.

Es tracta d'una espècie que podia amidar fins més de 45 centímetres de llargària, de cos allargat, amb boca grossa, llavis molsuts, de color verd maragda clar amb una franja argentada que va de l'ull a la base de la cua. Hi havia una varietat que sobre un fons verdós tenia unes taquetes vermelloses i una altra que sobre un fons vermellós tenia unes taques més clares, gairebé blanquinoses.

Viu sobre fons rocosos o en els prats de posidònia, a poca profunditat els joves i al voltant dels 15 metres de profunditat els grossos exemplars.

Es tracta d'una espècie hermafrodita proterogínica, o sia que maduren abans les gònades femenines que les masculines. Sembla que els exemplars de menys de 26 cm són femelles, que a partir d'aquesta mida i fins els 38 centímetres la majoria, per no dir tots, són mascles.

Sembla que la maduresa sexual esdevé a partir dels dos anys, o sia a partir dels 16 centímetres de llargària.

El que ha passat, al nostre entendre, és que en els últims decennis ha estat víctima d'una sobrepesca, tant professional com esportiva, el que fa que cada dia hi hagi menys exemplars d'una mida superior als 26 centímetres i molt pocs que hagin pogut arribar a superar els 38 cm, per tant cada vegada hi ha menys mascles que puguin complir la funció reproductora, el que ha fet que l'espècie hagi

anat disminuint progressivament.

A això afegim que els prats de posidònia han mermat considerablement i que constituïen un dels seus principals hàbitats, no és d'estranyar que vagi desapareixent.

Encara estem a temps per salvar la seva existència, per això caldria, ja que els seus ous adherents els diposita sobre la vegetació, a la que es fixen, declarar, en el seu hàbitat, unes "zones protegides", en les que no es practiqués durant uns anys la pesca ni professional ni esportiva.

Només així es podria salvar aquesta espècie.

- TOTS ELS DEPARTAMENTS SÓN DE 100 m²
- PREUS ESPECIALS PER A LLARGES ESTADES
- ENS DESPLACEM AL SEU DOMICILI
- TRACTE FAMILIAR • PLACES LIMITADES

**CRIEM EL GOS DE MUNTANYA DEL PIRINEU
I VENEM GOSSOS DE TOTES RACES**

Tels. 54 91 60 - (908) 13 77 63 **CAPMANY**

HORES DE CONSULTA
De dilluns a dissabte
de 4 de la tarda a 8 del vespre
Diumenges i festius
d'11 a 12 (Cita prèvia)

**CONSULTA VETERINÀRIA
PETITS ANIMALS**

Avda. Pau Casals, 25
Tels. 12 08 52 - 53 02 80
17490 LLANÇA

CENTRE VETERINARI LLANÇA

Sota dos naus ajegudes...

Sota dos naus ajegudes
a la sorra, ran del mar,
m'he assegut per resguardar-me
d'aquest vent esbojarrat...

En el cel el sol, ben tímid,
maldava per fer-se pas
dins la boira matinera
que el seu or tornava espars...

Jo, cercava un xic de calma
i una mica d'escalfor,
car la gelida bufada
que acompanya el vent del Nord
se'm filtrava al fons de l'ànima
i m'enfredoria el cor...

Ai, sol dolç, vine'm a veure!...
Ai!, vent foll..., escampa el vol
i retorna'm de la platja
fulgurant la sorra d'or,
per l'aurífera carícia...
i un punt dolç de ventitjol
em faci palpitar l'aigua
d'aquest mar, ara grisós,
bo i donant-li aquell blau límpid,
tan brillant i lluminós...
que embadaleix la mirada
dels que com jo, al seu redós,
hi sojornem llargues hores
i hi trobem un bell repòs...

Fes que a l'ull se'ns hi encomani
d'aquesta mar la blavor!

JOAN BARTROLÍ i BONANY
(El Port de la Selva,
24 de setembre de 1989)

ATJURMOD 5

SNACK
BAR

PACU PACU

PASSEIG
MARÍTIM, 5
Tel. 12 03 92

PORT
DE
LLANÇA

 ELECTRODOMÈSTICS
Gerardo

SERVEI TÈCNIC - POSTVENDA
GRUP DEGISA

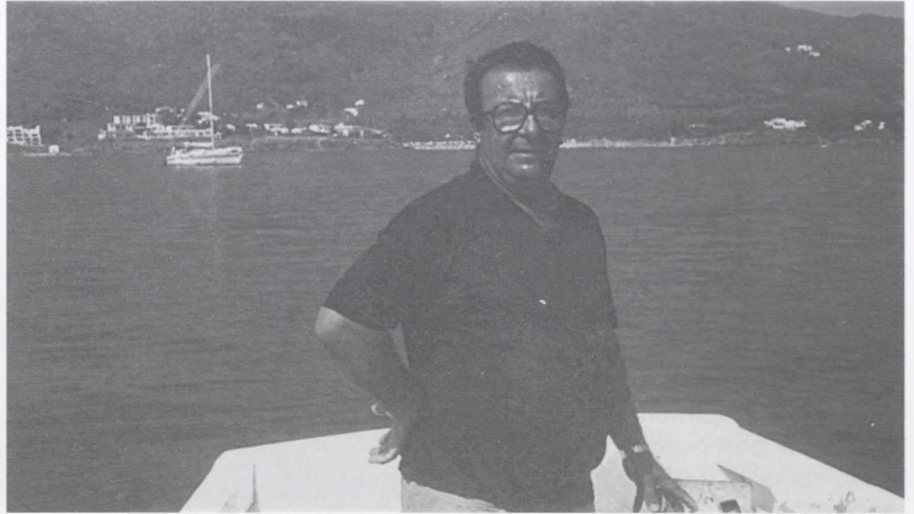
Castellà, 14 - Tel. 38 00 57 PORT DE LLANÇA

GENT DE CASA

L'Arturo de Palamós

El pare, "l'Arturo de Palamós" com sempre l'anomenen al Port de la Selva, és fill de Fornells de Begur. Criat enmig l'ormeig de l'avi Miliu i dormint sota la proa d'un llagut petit i amarat d'aigua salada.

Així va créixer el pare, voltat de vells mariners que eren grans savis de l'ofici, però com deia el meu paisà Josep Pla... considerables ganduls. I així, entre taverna i taverna anaven fent la viu, viu. D'ells, va aprendre molt i en llargues i enfredorides tardes d'hivern, encara sent enyorança dels dolços records d'aquells temps quan vora la llar i amb un porró ple de vi cantaven aquelles llunyanes havaneres tot anant seguint el compàs amb les mans damunt la taula. Recorda l'hermós, en Pere Patxei entre molts altres que sempre acabaven explicant històries extravagants davant la boca badada del pare que se'ls mirava amb aire d'infantesa i xiroia. Van ésser dolços

moments que tota la vida l'han anat acompanyant fins arribar als seixanta anys en què ha decidit agafar la jubilació i viure tranquil.

En el fons penso, que més o menys com aquella gent hi ha trobat després de molt buscar el lloc que més li feia pensar amb aquella infantesa tan llunyana, el Port de la Selva.

Allà en el fons de la badia, ajagut davant del roquisser, el poble reposa de cara al sol ponent que l'escalfa i amanyaga fins fer-li sentir la dolçor del Tedi.

Allà "L'Arturo de Palamós" va visquent dia a dia, coneix totes les clapes de rovellons, carrega de garbes d'espàrrecs fins i gustosos, busca cargols i va a pescar tot coneixent el cau del peix que reposa dins el golf.

Tothom el coneix, és molt estimat a la vila i tot i que aquí a Palamós l'enyorem molt, el deixem viure feliç enmig de pedres estalloses del Cap de Creus i d'aquella gent que tant estima.

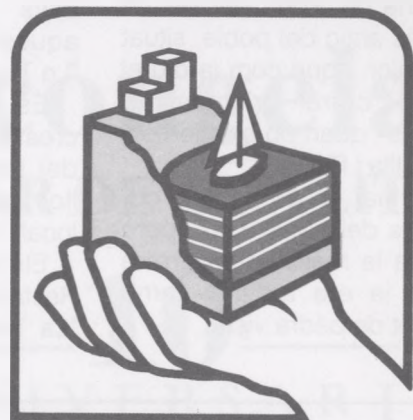
Per molts anys

GLÒRIA MAURI

**VENDA DE MOTOS
TALLER MECÀNIC ESPECIALITZAT
EN MOTORS DE 2 T i 4 T
PREPARACIONS ESPECIALS PER A
COMPETICIONS
SERVEI GRATUÏT DE RECOLLIDA
A DOMICILI
ACCESSORIS RECANVIS I
EQUIPAMENTS DE LES PRINCIPALS
MARQUES**

**Nou domicili
Av. Pau Casals, 23 - Tel. 12 08 55
LLANÇÀ**

CAP-RAS

**AGÈNCIA IMMOBILIÀRIA
LLOGUER - PROMOCIÓ I VENDA D'APARTAMENTS
CANVI DE MONEDA - LOCUTORI DE TELÈFONS
PREMSA NACIONAL I ESTRANGERA - FAX PÚBLIC**

**c/. Castellà, s/n
Tel. 38 09 50 - Fax 12 05 02
LLANÇÀ**

LA TINA DEL PORT

La "Tina del Port" va néixer a propòsit del "Celler d'en Climent" de la Selva de Mar.

En el "Celler" s'hi feren exposicions de pintura col·lectiva prenent-hi part prestigiosos pintors de la comarca a més d'altres llocs, sobretot de Cadaqués, tals com Tharrats, Prim, la comtessa vídua d'Exopery, tots aquests amb J. Figueres, López del Valle, Mussons, "Ferna" (Fernanda Navarro), Antoni i Ramon Pitxot, Piqueras, Todó, Resina del Valle, Vidal Hugues, Isabel Salleres, Muntades, etc. sota la figura de Salvador Dalí, i ho patrocinà el mateix propietari el poeta català autor del "Crist de Tramuntana" i molts altres poemes, Carles Fages de Climent.

Més tard, els administradors del "Celler" trobaren uns baixos antics al Port de la Selva i pensaren que aconseguirien molt més èxit i instal·laren un nigh-club amb el nom de "Tina del Port", per ser un celler el més antic del poble, situat al carrer Major, -que com ja diu el nom, era el carrer principal en aquell temps- quan no existien els carrers de l'Illa i Platja.

Estava situat en un lloc de començaments del segle XVIII, però en quedava la meitat del darrera -el davant ja era a terra- amb voltes i paret de pedra vista.

A "La Tina del Port" s'hi feren també exposicions de pintura col·lectiva amb els pintors anteriorment anomenats, de nous i amb caire internacional assistint-hi també el pintor Salvador Dalí, en Josep Mompou junt amb diferents intel·lectuals, entre ells en Fages de Climent i Josep Vicenç Foix i músics de renom com Frederic Mompou, Lou Benet entre altres.

D'aquest local sortí el primer premi de pintura "Tina del Port" que es va fer durant alguns anys.

Més tard quan se'n feren càrrec els propietaris de l'immoble, el premi passà a Empúria-brava dos anys i un a Benidorm, però en aquests llocs amb el sol nom de "La Tina".

És de lamentar que un premi creat al poble i amb un nom també del mateix, hagi anat a un altre lloc; sempre és un prestigi pel local i més pel poble.

Els propietaris hi feren un Hotel-Restaurant amb el mateix nom de "La Tina del Port"; reconstruïren la

part davantera, imitant l'antic però no amb volta, sinó amb cairats de fusta cairejats i revoltos de rajol rústic, els arcs amb pedra vista del país, les parets blanques i una xemeneia, molt ben decorat, és natural que no és com la part de darrera, però no desdiu amb res al vell, molt ben imitat. Als dos menjadors els separa una paret mitgera, comunicats per dues arcades de nansa.

A la seva primera visita que feren als pobles de la Costa Brava, després de ser coronats, ses Magestats el Rei En Joan Carles I i la Reina Na Sofia, desembarcaren al moll de la Lloia i anaren a sopar a "La Tina del Port".

Aquestes pedres antigues, pedres centenàries que parlen per elles mateixes, són dignes d'admiració.

EL NOI DE LA FLORA

**HOSTAL
RESTAURANT
LA TINA**

**ESPECIALITATS
EN PEIX**

Major, 15
EL PORT DE LA SELVA

COMPRA - VENTA TERRENOS
VILLAS - APARTAMENTS

ALQUILER
LOCATIONS

ACHAT - VENTE TERRAINS
VILLAS - APPARTEMENTS

INMOBILIARIA FALCÓ
AGENTE DE LA PROPIEDAD INMOBILIARIA

Pl. Mayor, 1
Tel. 38 00 91
LLANÇÀ

Francesc de Paula, 24
Tel. 67 18 66
FIGUERES

RECUPEREM LA NOSTRA PARLA

PALICA: Xerrameca, enraonament fàcil, abundosa.

PALITRECU: Palitroc. Subjecte despreciable, mal condicionat, mandrós.

PALLOL: Paviment format per post llevadisses que permet que els mariners puguin trastejar per l'embarcació. Porció de paviment format de post clavades sobre la coberta.

PÀMPOL: Bonítol jove.

PANTORRILLA: (Cast.) Ventre de la cama.

PANXEGAR: Panteixar. Respirar amb panteix, fatigosament.

PAPU: Cuca, insecte no volador en general.

PARAMOLA: Peça de fusta fixada al fons dels llaguts.

PARDILLA: Pallarida. Mol·lusc de l'espècie "Patella cuerulea" que viu agafat a les roques de la zona de les rompents.

PEDREGOLET: Pedres menudes.

PEIX BASTI: Es diu dels peixos cartilaginosis tipus tauró, rajada, etc.

PEIX GUILLA: Selaci corresponent a l'espècie "Alopias vulpinus".

PELORDO: Cranc pelut. Espècie "Eriphia spinifros" que viu en forats i caus de les roques a la zona de les rompents.

PENDÓ: Dona aixelebrada i de mala conducta moral.

PENTINELLA: Cuc de cent peus.

PERDRES: Desaparèixer en un temporal en la mar. Fer un disbarat per culpa de tal o qual cosa.

PERDUT: Persona de mala conducta moral i que per no vèncer les seves passions es perjudica també materialment.

PEREGRÍ: Selaci de l'espècie "Cetorhinus maximus" que pot arribar a 15 metres de llargària.

PESCALL: Lloc de la costera adequat per a pescar determinats peixos.

PETARC: Espetarc. Peix de roca corresponent a l'espècie "Symphodus tinca" generalment la femella, de color verd olivaci.

PIADA: Crustaci marí que viu dins la clova d'un mol·lusc formant grups en llocs d'aigua bastant superficial en fons de roca. Pertany a l'espècie "Clibanarius misanthropus".

PIELLA: Paella. Recipient de ferro de base circular, poca alçada.

PIULOTS: Dolor viu dels dits produït pel fred intens.

PIXOTA: Llúcera. Peix de la família dels gàdids, corresponent a l'espècie "Micromesistius pou-tassou".

PLAJA: Platja. Vorera del mar baixa i sorralenca.

PLENA: Es diu de la mar quan està al màxim del seu creixent.

PLOMISSOL: Pelussa vegetal transportada per l'aire o el vent, la seva presència senyala l'arribada del gregal o la tramuntana.

POCADURES: Es diu de la pesca quan s'ha agafat poc peix.

PLOVINEJAR: Plovisquejar. Ploure lleugerament a gotes molt petites.

En congelats LA MAR DE QUALITAT

— 10^è —
ANIVERSARI
1983 ♦ 1993

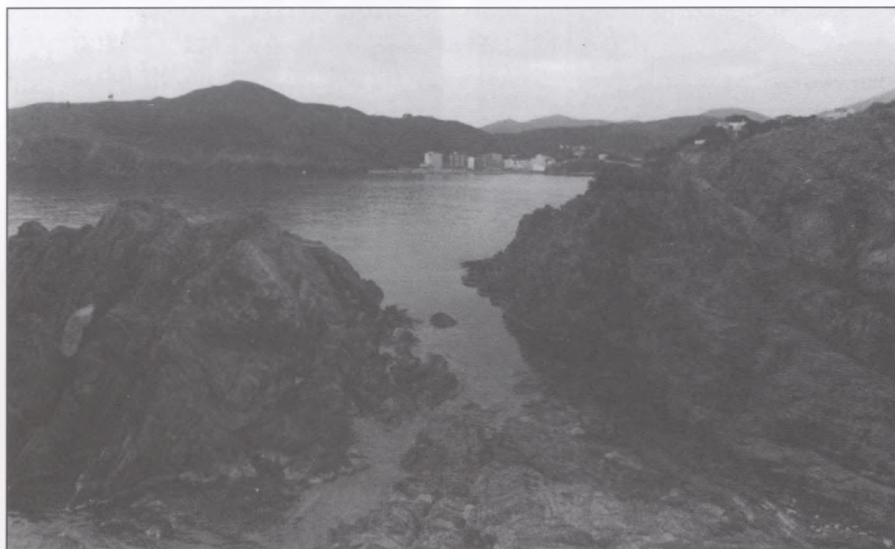
TERRASSA - SABADELL - GRANOLLERS
BARCELONA - FIGUERES - MATARÓ

FIGUERES:

Ctra de Figueres a Roses (La Marca de l'Ham-Vilatenim)

 la Sirena
HIPER CONGELATS

COLERA *La història d'un poble* =

A més del nom i cognom a cada casa hi havia un hermós sobrenom que tothom coneixia.

A cal Tato pescadors, i a can Llissa botiguers, a can Ventura caçadors i a can Serena estanquers.

De Molinàs per enllà hi havia a can Tarragona. La Marieta Sigalona sabia molt de cuinar.

En Met Sidret vinyataire. A cal Nin eren flaquers. En Ramon Xic era trullaire i a can Pau cafeters.

A Garbet, qu'és de Colera en una cova el Carbaçó. Teníem a can Saguera, en Barmanya i el Bassó.

A Molinàs la Llorençota, en Galumbo i el Santperot. A Colera la Matalota i també a cal Cabrot.

Hi havia a cal Sabater que de sabates no en venia. En Calés era carreter i la Tiranyogas Donya Maria.

Un Carabiner feia sabates i així anàvem tirant. Teníem a can Marchand i també a can Jacas.

En Jep de l'Horta hortalà, en Pipa també ho era i teníem a can Mera i en Crosopo sacristà.

En Pocarroba llenyataire, a cal Rosset eren vaquers, a can Boleia peixaters i en Barrina trenyinaire.

Teníem al Rossito i tothom vivia en pau i en Llorenç Llorencito de l'Anton, d'en Jaume, d'en Pau.

No és pas cap martingala això que ara us dic: teníem a en Peret Cigala que també era de cal Pessic.

A més de can Xicó hi havia a can Xiconet, can Gresa i can Perlet i en Pere de l'Estació.

No teníem claveguera ni tampoc aigua corrent, però teníem a la Solera i també a can Pet Lluent.

A la sala de ball un manubrio per poder anar a ballar. A un li deien el Rubio i també hi havia a cal Castellà.

No hi havia rovellons però teníem coses fines: la Maria dels Collons i un guàrdia roba gallines.

El Moreno era paleta. En Xafarrocs a l'estació. En Suasi i la Baleta i també a ca la Baló.

Feien mel a can Pigall i menava un carro en Pallic, agutzil era en Xarric i portava perruca en Catall.

Hi havia a can Potagrós i també a can Nasari i a can Pere Llampari i un que es deia Rogallós.

En Cebes tenia un burret per anar a llaurar l'hort. Teníem a cal Tort i també en Tiratonet.

Fins i tot havíem tingut a la Font Rovellada una casa embreixada i en Coté tururut.

Hi havia l'Esparrall parenta d'en Met del Tet i també a cal Cabret, l'Urrelis i en Canavall.

Hostal Bon Repòs

Francisco Ribera, 12

Tel. 38 90 12

SANT MIQUEL DE COLERA

En Tramuntana ferroviari
i en Lluïset de la Vermella
i també a can Martella,
a cal Rei i a can Patllari.

En Carlot deien que era ric
i un xic més avall
hi havia a cal Carcall
i també a cal senyor Enric.

En Majuelo al sardinal,
en Pep de la Tita al Berat.
A l'horca a cal Federal,
a can Nyanyes i a cal Caral.

De Molinàs era en Buixó.
Conegut arreu del món
en Ramon de l'Acordeon.
En Marquès i en Miqueló.

A la memòria a corre cuita
vénen l'Espès i el Xatet.
A cal Barber i a can Truita
i el savi Toscanet.

Hi havia a cal Gabeller,
la Patalarra i en Janet,
en Garramiu i en Xixolet,
la Talaruma i l'Ametller.

En Dues Cares i a cal Carter,
a can Bruixa i en Bota,
a cal Negre i en Tarota,
el Perdigot i a cal Barber.

Tant si us pesa com si us plau
hi havia, ja ho veieu,
la Roseta Maca i en Xifreu,
a can Silvela i can Calau.

I perquè quedem ben entesos
teníem en Recoquill
que era prim com un cordill
i també en Mata Francesos.

I ara que hi ensopego,
em recordo del Gallego,
dels rics La Relliscada
i dels pobres l'Arrablada.

N'era un de tant baixet
que li deien l'Home Petit
i parent de can Lluïset
un barber molt eixerit.

Recordeu-vos bé si us plau
que teníem ací a Colera
el Cònsul de l'Ossetera
i també el Cònsul de Pau.

Així sabem de bona tinta
que a un li deien el Manco,
a uns altres a cal Tranco,
Can Pericos i els nois de la Xinta.

Ara ens ve tot de cop
i no podem pas oblidar
que a cal Mono feien pa,
en Coronas i l'Esclop.

Al poble vila vella i bella
hi havia en Pechu i en Martulià.
En Sanllorenç, can Ceril-lo i can Cistella,
i la Guida anava a remendar.

Segur que tots direu
que sóc un gran xerraire,
però tots recordareu
el Teio Garbellaire.

En queden pocs per enllestir:
el Corbu i can Calitx,
en Mieras al carrer del mig,
a can Toscano i cal Parrí.

Reis, Coronas i Marquesos,
Condes, Cònsuls, Diputats,
no ens queixem pas d'autoritats
en aquest poble de pagesos.

Tot això que he explicat
és la història d'un poble:
Del més humil al més noble
tothom hi queda retratat.

Un Colerenc vell, poca solta i
passat de moda.

PEPITO PERALS

ELECTRO-HOGAR
GARRIGA

Plaça Pi i Margall Tel. 38 90 58 **COLERA**

Cuines LLANÇÀ

TOT EN DECORACIÓ PER A LA CUINA

EXPOSICIÓ i VENDA:
c/ Palandriu, 3 • Tels. 38 90 52* - 12 04 34
LLANÇÀ

Eduard Rius

AIGUA, GAS i ELECTRICITAT

Servei d'urgències festius

REPARACIÓ GENERAL • IL·LUMINACIÓ
INSTAL·LACIONS • MANTENIMENTS
CUINES • PISCINES
BANYS • REFORMES
ENERGIA SOLAR

Pressupostos sense compromís

Labrun, 6, 2n C - Tel. 12 80 69
17469 COLERA

COSTUMS D'ALTRE TEMPS

Setmana Santa al Port de la Selva

Setmana Santa; setmana de fervor religiós, paraules plenes de misteri, records i costums conservades a través dels segles i que es traspassaven dels uns als altres amb el mateix fervor que ho feren les nostres avantpassats.

Processons que s'anaven trauint en els pobles, com actes familiars –encara que religiosos– el mateix que antigament, doncs si per causa del temps no es podien celebrar semblava que no estésim a Setmana Santa.

En el nostre poble –com a la majoria dels de l'Empordà–, es feia la processó del "Dijous Sant"; es treia el Crucifix i la Mare de Déu Dolorosa i eren portats pels principals carrers del poble. Una processó –com pot comprendre el lector– senzilla.

El Crist clavat a la Creu, era portat per un home, acompanyat per dos més amb forquetes, –per tal d'ajudar al portant a pujar-lo i baixar-lo i quan feia vent– vestits amb túnica negra i encaputxats. Anaven sense sabates, només amb mitjons negres.

Seguint la Dolorosa, que la portaven també vuit noies vestides també de negre, amb mantellina gran i pinta grossa, feien dos relleus de quatre.

En passar la processó, molta gent sortia a mirar al balcó i tots els carrers eren il·luminats pels llums que posaven les cases. Els pescadors aquella nit muntaven llums "petromax" de benzina que servien per anar a pescar, i més antigament amb llums de carbur (bateries) que feien servir per recollir el peix en la pesca de l'encesa.

Era tradició de fer bunyols per Setmana Santa a totes les cases, que eren les postres de tots aquests dies; els joves que seguïen la "Processó" en passar davant les cases de les noies, deixaven per uns moments la mani-

festació religiosa i hi pujaven, essent convidats a bunyols i garnatxa, seguint novament la "Processó".

A la Setmana Santa el poble agafava uns tons especials. Tot era trist, malenconiós, silencios.

La Parròquia en els dies Sants, prenia un altre aspecte. Es posava el "Monument" i una tela que penjava del sostre –tapant tot l'Altar Major– pintada amb personatges i escenes bíbliques.

Per als senyals de les funcions religioses, com que durant els dies que Nostre Senyor era mort no es podien tocar les campanes, s'anava donant la volta al poble i un escolà amb les "tenebres" (un instrument de ferro i fusta, que només servia aquests dies) per fer soroll seguit de nens i nenes amb carrasques i politraques, cridava el primer, el segon, etc.

Durant tota la quaresma el sacerdot per dir la missa, portava la casulla morada, i els Sants Crists que hi havia en els altars també estaven tapats amb un triangle de roba morat.

El Dijous i Divendres Sant, portaven casulla i capa negra, i el Dis-

sabte de Glòria i Diumenge de Ressurrecció o de Pasqua era vermella.

El Dijous Sant deien mitja missa, i el Divendres Sant, després de rentar els peus a tres o quatre homes humils del poble deien la mitja missa que havien deixat el dia anterior.

La tarda del Dijous Sant a la barana de ferro colat que separava l'Altar Major de la nau de l'església, col·locaven un ferro en forma de triangle on hi havia catorze espelmes –set a cada costat– i un ciri al cim; eren els "polls i la lloca".

En el cor es cantaven les "vespres" i quan donaven el senyal, un noi escollit, que estava assegut allà mateix, apagava una de les susdites espelmes, fins que quedava sols la "lloca" tancaven l'església ben fosca i en apagar aquesta, era el moment de matar els "jueus".

Els nois amb carrasques i les noies amb "politroques", els majors picant als bancs, fent un soroll irresistible, els mataven.

A la sortida de la funció religiosa, preguntaves a la mainada quants n'havien mort i contestaven "a tots", però no hi havia ningú que s'oblidés d'anomenar en "Patxitxa" i en "Deri", dos personatges a la susdita tela, fent guàrdia als dos costats del "Monument". (Els vells l'anomenaven el "Moliment").

El Dilluns Sant buidaven les piles de l'església de l'aigua beneïta i no les tornaven emplenar fins el Dissabte de Glòria quan Jesús Ressuscita.

El Dimarts Sant, es passava el "Salpàs"; el capellà amb els escolanets passaven per tots els carrers del poble i a la porta de les cases, hi posaven sal. Llavors passaven a recollir el que els hi donaven per les festes, solien ser ous.

El Dimecres Sant, anaven a fer-ho als masos, aquí a més dels ous els hi donaven també pollastres.

Les campanes eren lligades, no les tocaven mentre Jesús estava

mort, i el Dissabte de Glòria, quan a les 10 hores ressuscitava les posaven al vol.

S'exposava en dues capelles diferents, el Crist i la Mare de Déu dels Dolors (la seva mare) on es feien les set visites i s'adoraven.

També era costum fer la sopa amb oli i tot ho condimentaven amb aquesta grassa vegetal. Les grasses animals les consideraven un pecat al menjar-les en aquestes diades i per tant, una ofensa al Redemptor i també a les cases es

cremava oli en lloc d'altres coses per fer llum.

No es podia cantar ni tampoc escombrar durant la setmana i posaven les escombres de cap per avall. Els dissabtes anaven a cercar aigua beneïta, que hi havia amb semals a l'esplanada de l'església, i la feien servir per regar la casa i posar a les aigües beneïtes.

Es buidaven les piles d'aigua beneïta mentre el Fill, de Déu era mort, per signar-se al entrar a l'església sense ella.

Les caramelles es cantaven el Dissabte de Glòria a la nit, en albança al Senyor.

Havien fet dejuni durant tota la Quaresma, i a totes les cançons de Pasqua, s'alçava a Déu, i es parlava de la Quaresma i el Dejuni.

També eren anomenades aquestes cançons "els goigs del ous".

Aquests i molts més, eren "COSTUMS D'ALTRES TEMPS" que obserbaven els nostres passats.

J. MALLOL i ORIOL (VALENTÍ)

*Si fem aquesta revista, imagineu-vos
el que podem fer per vosaltres*

**Anphos
gràfic**

**LOGOTIPS • TARGES • IMPRESOS • CATÀLEGS
PUBLICITAT • ETC...**

**Demaneu informació i pressupostos sense compromís
al Tel. 12 08 01 de LLANÇÀ**

EN AQUELL TEMPS...

PER JAUME QUINTANA

Marta i Manelic Carnaval de l'any 1934 a la Selva de Mar

dones del Centre, varen posar-se a la feina a fi d'engiponar caputxes i gipons, així com barretines de totes mides. D'aquesta manera podríem representar, amb tota propietat, els personatges de "Terra Baixa".

Recordo que hi havia, aleshores, al Port de la Selva, un espardeny a qui férem fer les parelles d'espardenyets de beta, a la mida corresponent a cadascú de nosaltres.

Treballant a estones perdudes, i fins i tot a la nit, amb entusiasme i esforç per part de tothom, s'aconseguí el que ens havíem proposat; un vestuari complet.

No n'hi havia prou, però, d'una rebuda i passejada triomfal pel poble, de la parella homenatjada. Era precís completar-ho amb parlaments i recitals de poesia dintre dels locals del nostre Centre, per a donar més relleu a l'acte organitzat amb tant d'entusiasme, i sobretot, com a fe de catalanitat. Així, del més petit al més gran, aprenguérem de memòria una poesia del més alt sentit patriòtic. Cada dia, sortint de l'escola, anàvem tots a assajar a casa la Pilar, la meva mare. Amb molta paciència, i els dots declamatoris conservats de quan era joveneta, adquirits en iguals circumstàncies, ens ensenyava a gesticular i entonar de manera adient. Volíem quedar el màxim de bé davant l'estimat auditori, que arribat el moment ompliria, delerós, la Sala de Festes.

Una vegada tot organitzat i resolt, fins i tot en els més petits detalls, en un ambient carregat d'entusiasme, nois i noies, grans i vells esperàvem la gran diada.

Quan per fi aparegué l'alba, clara i riallera, d'aquell jorn de Carnestoltes, una onada d'alegria volejava pel damunt del nostre poble.

El verd dels camps, tímidament, esberlava la terra anunciant la primavera.

Els ametllers ostentaven la seva flor immaculada.

Del bosc arribava un perfum embriagador.

El cant dels ocells musicava la festa...

Era un espectacle insuperable de sol i natura, de pau i de germanor. Un carro guarnit amb garlandes del bosc i banderes barrades de colors, sang i or, amb un manubri instal·lat a dins per manca de cobla, tirat per una mula vella, còmplice joiosa de la gatzara, (ho demostrava brandant constantment orelles i cua), feia camí, xano-xano, davant d'una llarga processó de jovent. Tot cantant, saltant i ballant, portaven orgullosos la vestimenta tradicional, d'un passat gloriós, que feien reviure amb l'ànsia de perpetuar-lo.

Més emoció hi havia encara, en aquells moments, dintre del mas la Fabrega on les nostres mares i els amos de la casa s'esmenaven a vestir-nos de Marta i Manelic a una noia del poble i a mi, a fi d'encarnar els principals protagonistes de la festa.

L'amigueta es deia Miquela. Els dos teníem tretze anys, però ja sabíem perquè Guimerà va crear aquells personatges que, junt amb ell, esdevingueren immortals. Ens miràvem emocionats i embadalits. I qui sap de què més glàtia en aquells instants els nostres tendres cors plens d'il·lusió...

Em plau evocar un dels principals actes festius organitzats i portats a cap pel Centre Catalana Republicà, del qual vaig ésser un dels més destacats figurants. Ha quedat gravat dintre meu com un dels millors records de la juvenesa.

Es tractava d'homenatjar, degudament, els dos primers personatges de "Terra baixa", creats per l'insigne Guimerà, considerats per nosaltres, i per molts, símbol de catalanitat.

Els preparatius de la festa despertaren, en els membres de la nostra Entitat, des de molts dies abans, una febre d'organització mai no igualada.

S'havia de cercar, i trobar, el vestuari adequat per a tota la quitxalla, (que era nombrosa), i representava un esforç considerable. De la caputxa i el gipó ja gairebé no se'n parlava. Tan sols alguna faixa vermella, i molt poques barretines, quedaven el poble del vestuari dels nostres avis. Però amb bona voluntat i paciència, trobàrem la solució. Es comprà, doncs, la roba necessària. Les nostres mares, germanes i altres

– "Ja són aquí, ja són aquí", cantarel·lèjà més que digué la gentil nena del mas, tot saltant de la finestra des d'on feia un llarg moment que estava a l'aguait. Plantats a l'instant en el llindar de la porta, la Miquela i jo ens trasfiguràrem. El gaiato entravessat a la meva espatlla es vinculava sota la pressió dels meus braços. El vermell produït per l'emoció dels meus llavis i les meves galtes, feia joc amb el color de la faixa i de la barretina. El cos virginal de l'amiga vestit amb el cosset, les faldilles i el faldallí brodat, tremolava lleument com una fulla d'àlber. Un quadre magnífic, símbol de Pàtria, d'esperança i de fe en l'avenir.

– "Visca la Marta! Visca en Manelic! Visca Catalunya!", clamava, joiosa, la lluïda comparseria; mentre jo, d'un àgil salt, tal com feia el bon Manelic, em clavava damunt del carro i donant la mà a la Marta, la plaçava al costat meu. Entre lloances, cants i visques, que retronien enmig de les muntanyes, s'emprengué el camí devers el poble, amb la Marta i en Manelic presidint ja la comitiva.

La rebuda que ens feren els socis del Centre i d'altra gent fou indescriptible.

Onejar de banderes. Visques! als homenatjats Marta i Manelic, a Guimerà, a Catalunya lliure, als organitzadors de la festa, als dirigents de l'Entitat i al Batlle, que s'anaven perllongant amb creixent entusiasme. També, ho recordo bé, vaig sentir un "Visca!", a l'uníson, per en Jaumet i la Miquela, tremolós i tímid, que solament podia sorgir dels dos únics cors que fàcilment hom podia endevinar, el de les mares respectives.

Després d'una llarga ballada de

sardanes a la plaça del Camp de l'Obra, festiva i brillant com totes, tothom anà a instal·lar-se degudament a la Sala de Festes del nostre Centre Catalanista Republicà.

La Marta i en Manelic, contents i emocionats, presidien l'acte.

L'arribava la part més compromesa per a molts de nosaltres. Em refereixo als que havíem d'enfrontar-nos amb el públic des de l'escenari, (que per cert era també florejat i ben guarnit), recitant aquelles poesies ben apreses, i repetides de memòria mil vegades mentalment.

Tots estàvem nerviosos. Era normal, atesa la manca d'experiència en aquests actes, i sobretot la nostra curta edat.

Però, en fi, s'havia de començar i fou el noi a qui els organitzadors, creient més capaç, atorgaren la responsabilitat d'aprendre la poesia de presentació.

L'al·ludit tenia quinze anys, i, despreocupat i decidit, començà així:

– "Deu vos guard, gent catalana, amics del centre estimats. a saludar-vos vinc ara en nom de tots els companys. Començant pel digne Alcalde i tota l'Autoritat, el President d'aquest Centre, i els socis de l'Entitat". etc., etc.

No em recordo de res més. Fa molts anys, ja. Però –i aquí faig un incís– sí que em resta a la memòria un seu gest contradictori en el moment que recitava "l'espardeunya i barretina com dels vells tòpic sagrat", senyalava la barretina als peus i les espardenyas al cap. I un altre amic, més jove encara, que començà molt apressat, tot de cop es parà en sec i digué: "ara no me'n recordo". Però,

refent-se ràpidament de l'espant, va reprendre i acabà força bé.

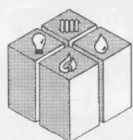
És una anècdota que, de grans, havíem comentat amb complaença, vàries vegades, els qui vàrem protagonitzar-la. Ara en faig esment amb tristesa perquè tots dos ja fa temps que ens han deixat, i a ells em plau dedicar aquest record.

Seguint amb el recital, podem dir que fou un èxit. La manca de dots declamatoris era compensada per l'energia que ens donava el nostre insuperable sentiment patriòtic. I quan dèiem: "si morir per Catalunya fos precís, morirem!", la sala retronava pel fort cop de peu que rebia la plataforma de l'escenari. I si, fixant la mirada enlaire, aclamàvem la nostra Senyera, sentíem com la seva lluminositat omplia el recinte i s'endinsava amb força en el cor dels presents.

Reminiscència d'una vida gloriosa de la Pàtria, que volíem que tornés a ser lliure, honrada i pròspera.

Després d'una suculent xocolatada, que féu les delícies de grans i petits, clogué l'acte el senyor Batlle amb unes sentides paraules de felicitació i d'agraïment, tant per als organitzadors d'aquella gran festa simbòlica, com per als altres portagonistes, acabant amb un "Visca Catalunya", que, molts, no hem deixat de recordar.

Quin bell temps aquell! Reviure'l s'ha fet impossible. Però, recordar-ho, que bonic és per a mi!

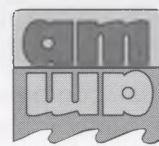
JOSEP BURGUEÑO

ELECTRICITAT - AIGUA - GAS
CALEFACCIÓ - AIRE CONDICIONAT

☎ 38 11 59

C. Gardissó, 53 - 2 A

LLANÇÀ

agencia mediterránea
olga tramunt

c/ Castellar, 31 - Tel. 38 01 61

LLANÇÀ

Què hi fan a Sant Pere de Rodes?

Segons la premsa gironina la Generalitat està construint a Sant Pere de Rodes una residència de luxe per congressos i reunions.

Pel que sembla les obres es porten a terme en el que era el Palau de l'Abat i la sagristia, amb una estricta discreció, fins el punt que, als visitants del Monestir els és impossible poder constatar que, a l'interior d'aquest conjunt monumental romànic s'hi està fent un complex de luxe amb un pressupost superior als dos-cents milions de pessetes.

El projecte, realitzat per l'arquitecte José Antonio Martínez de la Peña, transforma dites edificacions del Monestir en una residència amb quinze places de dormitori, amb les vistes més privilegiades de la Costa Brava.

Per executar l'obra s'hi han invertit materials de qualitat excel·lent i una brigada de professionals composta per paletes, fusters i electricistes.

Sembla que les dues edificacions: Palau de l'Abat i sagristia, quedaran unides per un pont de metall.

A la sagristia s'hi ha construït la residència pels congressistes, el menjador i una cuina, degudament equipada amb un elevador pels plats.

En el Palau de l'Abat s'hi fan tres sales per congressos i reunions, biblioteca, despatxos i magatzem.

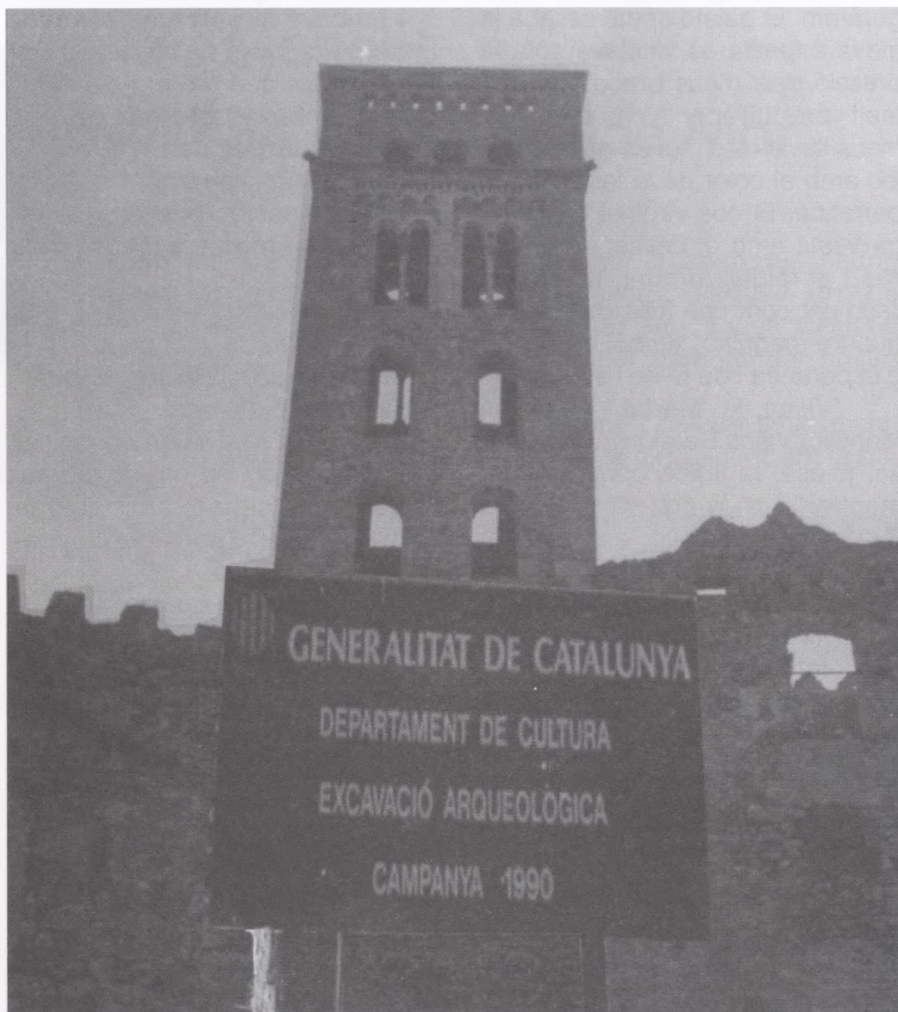
Per tal de comunicar els tres nivells que té el complex s'hi han instal·lat dos ascensors hidràulics.

Per poder arribar als elevadors s'ha de passar pel mig de l'església del Monestir, on ara hi ha una porta metàl·lica que impedeix el pas.

Totes les parets del complex s'estan cobrint amb fusta i els terres són de parquet.

Les primitives finestres han estat cobertes amb vidres interiors per tal d'evitar que es vegin quan es contempla la façana.

La zona on s'està fent la "resi-

dència de congressos" no la poden arribar a veure els milers de visitants que passen per Sant Pere de Rodes ja que hi ha reixes amb precintes, on es pot llegir: "Jaciment arqueològic, respecteu-lo".

Els amics de Sant Pere de Rodes no saben que, mentre en la segona fase d'excavacions i recuperació del Monestir s'hi han invertit dotze milions i mig de pessetes, en el modern complex, per congressos, segons sembla, ja n'hi han gastat dos-cents.

Això és el que hem llegit en la premsa, si és cert o no, no ho sabem, però hem de creure que quelcom hi deu haver ja que, fins el moment d'escriure aquest comentari cap organisme oficial ho ha desmentit.

En la mateixa premsa el Regidor

del Patrimoni, de l'Ajuntament del Port de la Selva, en quin terme municipal radica el Monestir, digué que: "les obres que s'estan fent eren desconegudes pel Consistori Municipal del Port de la Selva, en quin terme està enclavat, i ni tan sols gaudeixen del preceptiu permís municipal, ja que malgrat que el monument té un règim de qualificació especial opina que la Generalitat hauria d'haver tingut una deferència amb l'Ajuntament com hereu del Monestir".

El regidor del Patrimoni va criticar el fet que "es gastin una milleda en una residència de luxe mentre tenen empantanegat un conjunt romànic que visiten milers de persones anualment". En aquest sentit, reclama que les subvencions que rep el Govern català

del Consell d'Europa es destinin estrictament a millorar els interiors i a crear el museu.

Va qüestionar irònicament l'obra, en el sentit que hi ha "lleugeres distorsions entre el que es fa i el que hi havia".

A criteri del regidor de Patrimoni, cada any que passa, aquest conjunt, patrimoni de la humanitat "està més foradat i és menys visitable, ja que poca cosa s'hi pot veure al marge d'un aspecte exterior impactant".

Com s'entén això?

És cert que el Govern català rep subvencions del Consell d'Europa pel Monestir de Sant Pere de Rodes?

Si és cert, a quins fins s'han de destinar?

El Monestir, que sembla començà amb una cel·la monàstica l'any 878, obtingué la independència el 943 per un privilegi de Lluís d'Ultramar recaptat pel noble Tassi que va sotmetre el Monestir a la Santa Seu, donant l'empenta definitiva al Monestir, que conegué un període florent en els segles XI i

XII, ampliant i renovant el seu temple romànic, de planta de creu llatina, amb tres naus, creuer i absis que fa que aquest singular temple sigui un dels més impressionants del romànic català, una obra capital amb el seu plantejament romà-

nic, en el que s'aprecien elements estructurals i decoratius de tradició anterior —mosàrab i carolingi— refosos en el bloc arquitectònic.

El Monestir es fortificà al llarg dels segles XIII i XIV, constituint una de les més ostensibles manifestacions del feudalisme eclesiàstic, amb les dues grans torres de la seva façana, els edificis guarnits de merlets, porta fortificada, etc.

Ja en el segle X el comte Gaudfred d'Empúries féu donació al Monestir de les terres i mar que les banyava, des de Castelló fins més enllà de Llançà, entre elles, totes les de la península de Cap de Creus.

Jaume I el Conqueridor, estengué privilegi reial de custòdia i salvaguarda del Monestir, l'Abat, els monjos i servents que hi vivien.

Els reis de Catalunya, d'Aragó i de França anaren incrementant els privilegis de què gaudia el Mones-

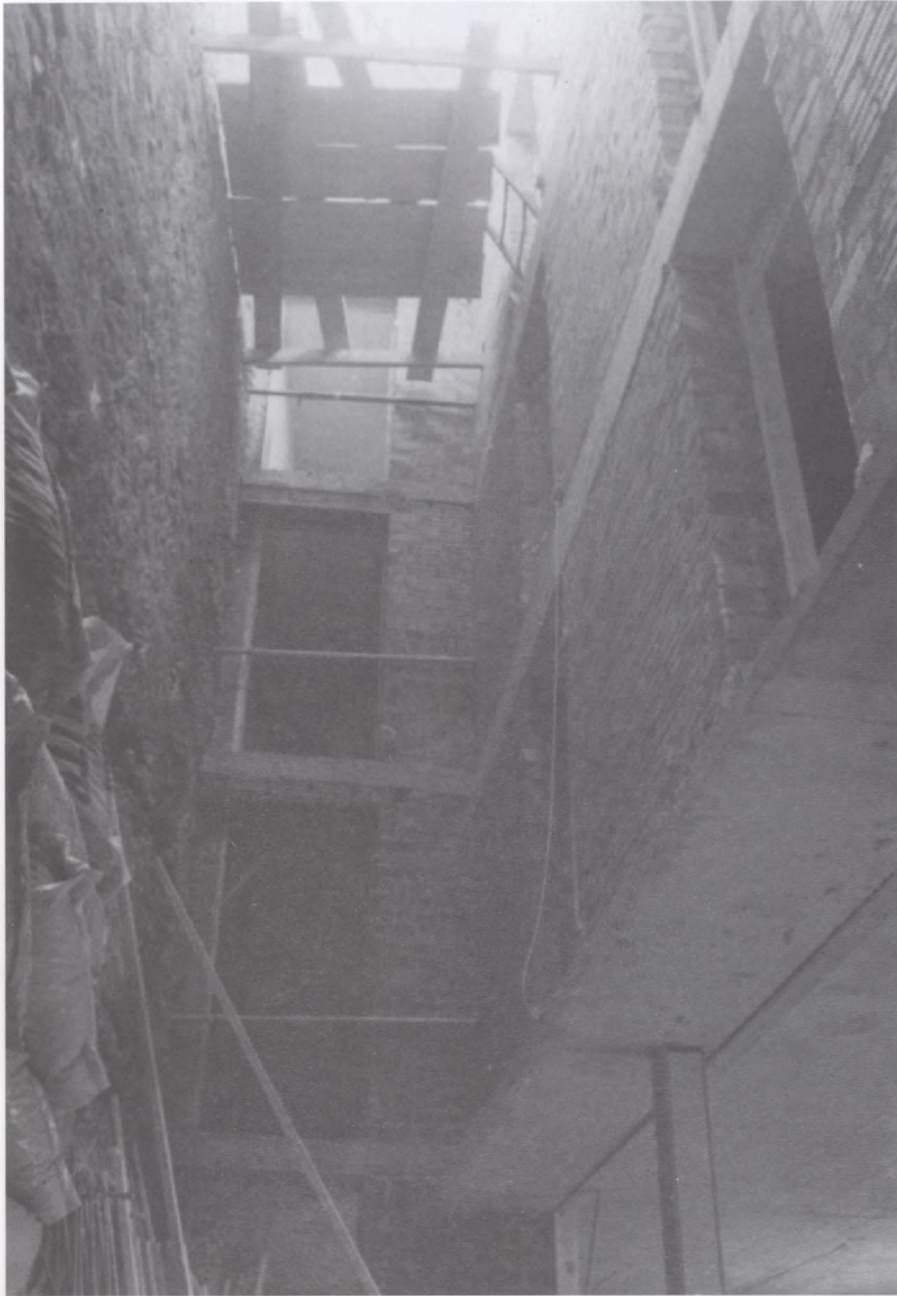
Restaurant
LA BRASA
PEIX FRESC I MARISC
TERRASSA AMB JARDÍ

Plaça Catalunya, 5 - Tel. 38 02 02 **LLANÇÀ**

SERVEIS • AMARRADOR
• GRUA
• VARADOR
• PINTAT
• CARRO VARADA
• EMMAGATZEMATGE VELA LLEUGERA
• PISCINA
• TOT TIPUS DE SERVEIS SEGONS LA TEMPORADA

CLUB NÀUTIC DEL PORT DE LA SELVA
LA LLOTJA, S/N TEL. (972) 38 70 00 FAX (972) 38 70 01
EL PORT DE LA SELVA

tir. El seu arxiu i biblioteca tingué gran prestigi arreu del món cristià per la qualitat i quantitat dels seus còdexs, cartularis, butlles pontificies, pergamins de privilegis reials, etc. que atesorava.

Els seus doctos monjos copiaven i traduïen còdexs antics i la seva famosa Bíblia fou coneguda en el món enter, tant per la seva bellesa com per la seva qualitat.

Una vegada abandonat, any rera any, ha estat espoliat, moltes vegades pels qui, per la seva cultura, estaven obligats a vetllar per la seva custòdia i conservació.

Què s'hi fa dins del recinte d'una de les obres d'art més antigues de Catalunya declarat Monument Nacional?

Es diu que una luxosa residència per Congressos. És cert?

Ens estranya bastant que sigui això, ja que tenim entès que els Congressos són reunions o assemblees en les que els experts deliberen sobre afers científics, professionals, tècnics, polítics, religiosos, etc. en les que intervenen nombrosos entesos.

Són, per tant reunions nombroses en les que s'hi va a treballar, mai a fer turisme.

Per descomptat, en un congrés hi participen molt més de quinze persones, cabuda màxima, segons diuen, de la residència.

Quina cabuda tenen les tres sales que diuen es fan per congressos i reunions?

És que suposen s'hi podran fer a

la vegada tres congressos diferents o bé és que pensen agrupar els congressistes en tres naus diferents?

Quins seran els qui tindran plaça-dormitori, els dirigents?

No acabem de veure clar això de residència de luxe per Congressos.

La situació del Monestir, en un dels llocs més privilegiats de la Costa Brava, amb una vista meravellosa, que els privilegiats que ocupin la residència de luxe podran gaudir, temem pugui convertir-se en un "Parador Nacional" com els que féu el franquisme en monuments històrics d'altres contrades.

Serà això el que es pretén?

Perquè el que es fa s'ha portat amb tanta discreció que ni l'Ajuntament del Port de la Selva en sap res? Això ho ha afirmat en unes declaracions a TV3 del dia 25 de març, l'Alcalde, afirmant: "en altres obres l'havien demanat (el permís municipal), mentre que en aquests, no ho havien fet.

A la mateixa informació hem conegut que, en lloc dels 200 milions són 700 milions els que s'han destinat per les obres del Palau de l'Abat i de la Sagristia, destinades a fer un centre d'Estudis Medievals, que no aguantarà, segons diuen la resta del Monestir.

La cabuda per reunions, serà segons sembla per 150 persones.

Potser tot ho podem saber quan el govern de la Generalitat hagi contestat a les diferents preguntes formulades per dos Diputats a la Mesa del Parlament de Catalunya, demanant que el Govern respongui sobre les actuacions que el Departament de Cultura porta a terme en el Monestir romànic de Sant Pere de Rodes, és a dir:

- Quines són les previsions tècniques i econòmiques en vista a la restauració del Monestir?

- Quines són les característiques de la Residència que s'hi construeix?

- Quan va ser sol·licitada la llicència d'obres d'aquestes a l'Ajuntament del Port de la Selva?

- Per què es va emprendre aquesta obra abans que la restauració global del conjunt?

- Quina és la inversió que la Generalitat ha efectuat en el Monestir en els darrers anys?

– Quants visitants ha tingut en els darrers anys el Monestir?

– Quines parts del recinte són obertes al públic?

– Sabrem finalment la veritat del que es fa?

Suposem que el futur Centre d'Estudis Medievals dependrà o serà filial de l'Institut d'Estudis Catalans, si es així està aquest tal Organisme d'acord en què, part d'un dels exponents de l'època de més esplendor de la cultura i història de Catalunya, es modernitzi, enfustant les seves parets, el seu terra de parquet, amb dos ascensors hidràulics, etc. per convertir-lo en una residència de luxe?

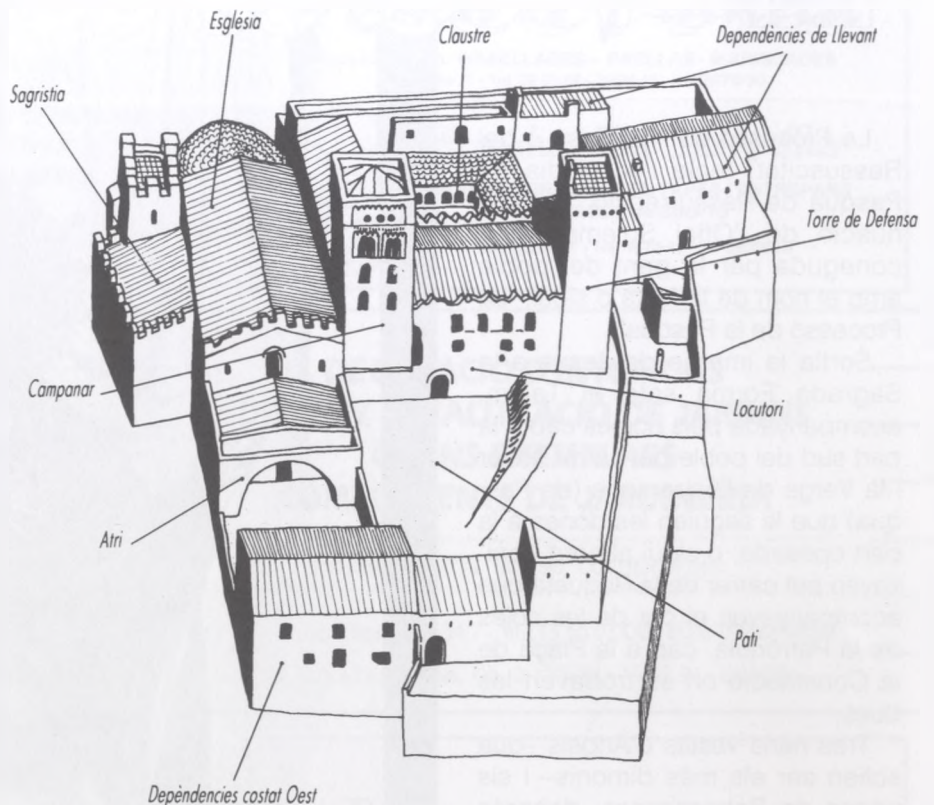
Tenim dret els autòctons del Port de la Selva a opinar?

Ho han fet els arqueòlegs, historiadors, empordanesos, els amics de Sant Pere de Rodas, etc.?

S'havia de reconstruir de manera que les actuals generacions i les venideres que els visitin puguin admirar-lo tal com era en la seva època de més esplendor o bé transformar-lo en part, en una residència moderna?

El Palau de l'Abad i la Sagristia formaven un tot, amb la resta, com quedarà ara?

Hi estan d'acord amb les innova-

cions els estudiosos del Medieval o somriuran irònicament quan el vegin?

Una reconstrucció ben feta, adaptada al que era, pot merèixer elogis per qui l'ha realitzat, en

canvi un patafi pot fer pena, avergonyint, a la llarga, els culpables.

Qui dirà l'última paraula?

J. NADAL I FORTIÀ

FONTANERIA - GAS
CALEFACCIÓ

ELECTRICITAT FÀBREGA
TÈCNIC ESPECIALISTA

C/ Reina Sibil·la, 25-27 - Tel. 53 41 68
c/ de la Pujada, 1

17469 FORTIÀ
17497 PORTBOU

Fané - Cap Ras - La Bateria

**VENDA DE PISOS A LES
MILLORS ZONES DE LLANÇÀ**

MIQUEL ROQUÉ

c/ Bateria, 17 - Tel. 38 00 23

LLANÇÀ

**VIDRES
LORENA**

• VENDA I COL·LOCACIÓ
DE TOTA MENA DE
VIDRES I MIRALLS

➡➡ SERVEI RÀPID !!

c/ Mina, 9 - Tel. 12 01 99
(de 8 a 20 hores contestador)

La Processó de Pasqua

La Processó de l'Encontre o del Ressuscitat, tenia lloc el dia de Pasqua de Ressurrecció, a continuació de l'Ofici Solemne. Era coneguda per la gent del poble amb el nom de la festa o sigui, "La Processó de la Pasqua".

Sortia la imatge de Jesús a la Sagrada Forma sota el Talem, acompanyada pels homes cap a la part sud del poble pel carrer Major i la Verge de l'Esperança (de Pasqua) que la seguien les dones a la part oposada, o sigui al nord i baixaven pel carrer de la Roqueta que acompanyaven el cor de les noies de la Parròquia, cap a la Plaça de la Constitució on es trobaven les dues.

Tres nens vestits d'Àngels –que solien ser els més dimonis– i sis nenes de Pabordesses, després de fer aquestes unes pasades especials, assajades i cantades cap a davant i endarrera davant la imatge de Jesús i al costat oposat hi havia la de la Mare de Déu de Pasqua, es posaven en Front els tres Àngels que cantaven la "Regina" –amb llatí– a la Verge i en el moment que deien "Aleluia" amb una de les perxes que portaven als que acompanyaven a l'àngel solista o la palma que portava el mateix, treien el vel negre que portava la Mare de Déu, en aquell moment representava que havia trobat el seu fill ressuscitat.

Llavors les dues processons s'ajuntaven i anaven a l'església pel carrer de la Roqueta acompanyats per la música religiosa de l'orquestra i fins el diumenge proper de "Pasquetes" que es feia la proces-

só de "Les Cuques", acabant-se el cicle de Setmana Santa.

Resultava molt bonica, es veia la innocència dels vailets amb la seva indumentària que podríem dir-ne bíbliques i hi acudia tot el poble, ja que tots érem família i aquestes coses tanmateix si hi creiem o no era un espectacle molt bonic.

Sempre anava aquesta processó acompanyada per l'orquestra

local i el cor Parroquial, i darrerament per una de llogada.

Acabada aquesta Processó, vinquent el poble de l'església, tota la gent acudia a la Plaça de la Constitució, on la cobla desgranava amb els seus instruments la música de les sardanes del migdia i començava la festa cívica, que durava tot el dia i l'endemà amb sardanes i ballables.

LOIRO

E. GIL

Elena Gil Burgueño
Col·legiada núm. 594

VENDA - LLOGUERS
TERRENYS - TORRES
APARTAMENTS - ESTUDIS

Agència Immobiliària

S. G I L

c/. Castellar, 38 - Tel. 38 02 42 - Fax 38 00 01

LLANÇÀ

LA GRANOTA

PLANTES I FLORS

TOT TIPUS DE RAMS
ADORNAMENTS D'ESGLÉSIES
CORONES
PRESSUPOSTOS SENSE COMPROMÍS
FLORS SEQUES I ARTIFICIALS

LOTERIA PRIMITIVA

c/ Plaça Major, 22 - Tel. 12 50 50

PORTBOU

RESTAURANT

Hostal de Francia

Especialitat en: GRAELLES - PAELLAS - MARISCADES
c/ del Mar, 1 - Tel. 39 01 69 - 39 04 15 - PORTBOU

Frankfurt Bar Mary Mar

GRAN ASSORTIMENT DE TAPES I ENTREPANS
PLATS COMBINATS

c/ Pujada, 27 - Tel. 39 05 62 - PORTBOU

DECORACIÓ D'INTERIORS
DISSENY I REALITZACIÓ DE JARDINS
GRANS EXEMPLARS
COMPLEMENTS DE JARDINERIA

Pressupostos sense compromís

Ctra. de Besalú a Roses Km. 34,7 - Tel.: 15 60 03 CASTELLÓ D'EMPURIES

Ctra. Torroella a Parlavà, Km. 0,100 Tel.: 75 97 91 - GUALTA

CLÍNICA DENTAL

Dr. CARLOS-GUSTAVO DANILUK Coleg. n.º 1587

**ODONTOLOGÍA GENERAL Y
ESPECIALIDADES ADULTOS Y NIÑOS**

(Horas a convenir previamente)

LUNES 11 a 13 h - 16 a 21 h

MARTES 10 a 13 h - 16 a 19 h

Mayor, 9, 1.º, 1.ª - Tel. 12 02 85 LLANÇÀ

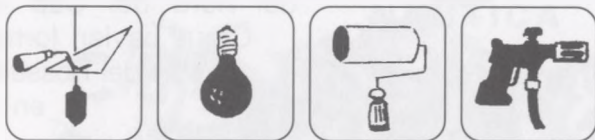
Perfumeria

lupe

PORTBOU

Rambla Catalunya, 13

PORTBOU

REPARACIONS LLANÇÀ

TEL. 38 14 92

ON PARLE FRANCAIS

CONTESTADOR / REPONDEUR 24/24

CONTACTE PERSONAL TELEFÒNIC
de 14 a 15 h i de 21 a 23

c/ Joan Maragall, 13

LLANÇÀ

Cafè

Gardisso, 17

Llançà

Quan França volia la Mar d'Amunt

El problema de Catalunya i el Rosselló començà el 1646. Després de moltes controvèrsies i discussions, s'arribà a l'acord definitiu conegut amb el nom de Tractat dels Pirineus. Fou aconseguit després de les 24 conferències celebrades a Bidasoa, a l'Illa dels Faisans, en una luxosa tenda decorada per Velázquez, des del 13 d'agost al 7 de novembre de 1659, pels primers ministres d'ambdós països: el cardenal Mazarí i Luis de Haro.

A l'article 42 es disposava que el Rosselló i el

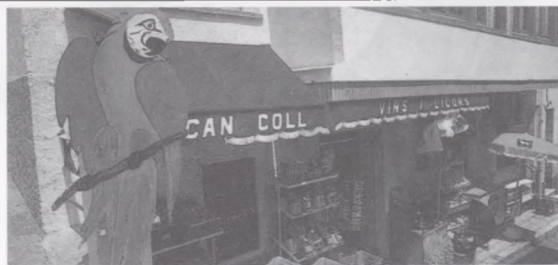
Conflent, a excepció dels llocs situats en el vessant meridional pirinenc, i les parts de la Cerdanya situades en el septentrional, "quedarían irrevocablement y para siempre incorporados a la Corona de Francia". Ambdós primers ministres van acordar que una comissió franco-espanyola procediria a la nova delimitació de la frontera.

Per part francesa, els comissaris foren el bisbe de Tolosa de Llenguadoc, Pere de Marca, i el d'Orange, Jacint Serroni. En representació d'Espanya actuaren dos catalans: Miquel Salvà i Vallgornera i Josep Romeu de Ferrer. Van reunir-se a Ceret.

En el transcurs de les negociacions, els francesos reclamaven Llançà, El Port de la Selva, el monestir de Sant Pere de Rodes i part del Cap de Creus.

Sense arribar a un acord, els quatre comissaris remeteren als primers ministres, Haro i Mazarí, les actes de les negociacions. Ells estipularen que els comtats del Rosselló i del Conflent passarien del tot a França, i el de la Cerdanya romandria en poder d'Espanya, a excepció de trenta-tres poblacions de la Vall de Querol, en el Capcir.

La discussió fou dura i laboriosa, car la idea dels comissaris francesos era que la frontera havia de partir del Cap de Creus. Per això recorregueren a l'argument que aquests llocs del nord del Cap de Creus havien format part del Rosselló, en la

ALIMENTACIÓ-LICORS **CAN COLL**

"LE PERROQUET"

c/ Colera, 1 - Tel. 39 02 33

PORTBOU

HABITACIONES - CHAMBRES
ROOMS - ZIMMER

HOSTAL BERI

RESTAURANT - PÀRKING
PISCINA - SOLÀRIUM

c/ Creu s/n - Tel. 38 01 98
LLANÇÀ

RECULLS D'HISTÒRIA

divisió feta pel rei Jaume I. Així s'allargaren les controvèrsies, sense arribar a un acord. Finalment, l'únic acord positiu aconseguit a Ceret fou a primers d'abril, quan els espanyols acceptaren el pla: que la frontera arranqués d'un indret entre Banyuls i el Cap de Cervera, i

aleshores els francesos renunciaren a llurs pretensions sobre Llança, La Selva i Sant Pere de Rodes, o sia la part nord del Cap de Creus.

Així quedà resolta la qüestió de la frontera pirinenca, i així ha arribat fins als nostres dies. La Cort de França aconseguia el

que havia maldat durant molts segles: "Arrencar de Catalunya les terres situades entre Les Alberes i Les Corberes".

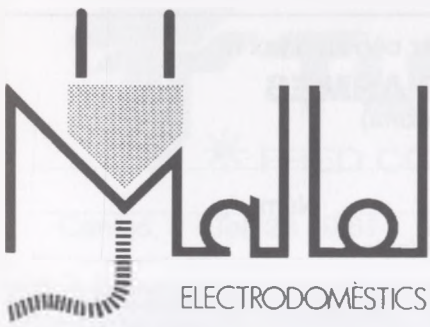
JOSEP M. CLAVAGUERA

extret del llibre
Llança notes històriques

NÀUTICA
CENTELLES

HIVERNATGE - REPARACIÓ - VENDA
C/ RIBERA, s/n - TEL. 39 03 88 - FAX 39 06 37 PORTBOU

ELECTRODOMÈSTICS
Av. Reina Fabiola, 1
Unió, 23
Tel. 38 04 83
17490 LLANÇA

SALVAT

**PROMOCIONS I
CONSTRUCCIONS**

Sirena, 16 - Tel. 38 05 65
PORT DE LLANÇA

I FIRA NACIONAL D'ARMES SEGONA MÀ, ANTIGUES i COMPLEMENTS

LLANÇÀ (Girona)

PAVELLÓ MUNICIPAL D'ESPORTS

DISSABTE dia 1 i DIUMENGE dia 2 de MAIG 1993
Horari: de 10 a 20 hores

SI VOLS COMPRAR, VENDRE o CANVIAR, VINE (ENTRADA GRATUÏTA)

ORGANITZA:

CLUB DE TIR "EL MOLÍ"

INFORMACIÓ: Tel. (972) 38 08 55 - 12 03 02 - FAX 38 12 58

La Fira posarà a disposició dels visitants, un servei gratuït d'autobusos a les instal·lacions esportives del Club (distància 2.000 metres), on es podrà provar les armes en les seves pistes de Plat - Skeet i Precisió.

COL·LABOREN EN LA REALITZACIÓ DEL CERTAMEN:

REVISTES: IBERTIRO, TIRADORES, FEDERCAZA
i ARMAS y MUNICIONES.

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA

CAIXA DEL PENEDE'S

FEDERACIÓ CATALANA DE TIR OLÍMPIC

GARBÍ CORREDORIA D'ASSEGURANCES

ASSESSORIA i GESTIÓ

RAFAEL BORRÀS

JOAN M. PAU

PATRONAT MUNICIPAL DE TURISME

PATRONAT MUNICIPAL D'ESPORTS

EXCM. AJUNTAMENT DE LLANÇÀ

CAMBRA DE COMERÇ DE GIRONA

EXCMA. DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE GIRONA

GENERALITAT DE CATALUNYA

Per demanar informació remeteu la butlleta adjunta per correu o fax a:

CLUB DE TIR "EL MOLÍ" - I FIRA D'ARMES

Apartat de correus, 56 - 17490 LLANÇÀ (Girona)

Nom.....

Domicili..... Núm.....

Districte..... Localitat..... Província.....

Tel. (.....) Fax (.....)

La informació que m'interessa és com a EXPOSITOR VISITANT en CATALÀ

CASTELLÀ

"Pasqua, primavera... vida"

En aquest moment de crisi intel·lectual i espiritual en què la mala política fomenta canvis lamentables en la natura i la qualitat dels nostres hàbitats, s'escolten veus prou fermes per creure que no tot està perdut. Les veus provenen d'un estament massa tímid per l'època dura i competitiva que vivim. Parlo de l'Església Catòlica. Possiblement no és el seu moment estel·lar, però com a portadora d'un Missatge no superat encara, diu i pot dir molt en favor d'aspectes socials i de qualitat de vida humana.

L'Empordà acaba de celebrar la III Trobada de Consells Pastors Parroquials i Llançà ha tingut la seva representació dins l'arxi-prestat del Cap de Creus. En un ambient de recolliment conventual, en un marc alegre i obert alhora doncs es celebrava en un modern col·legi de grans finesstrals, frec a frec amb el massís del Montgrí i el seu castell de joguina, dotzenes de laics eren informats per Margarida Castañer i Isabel Salamaña, professores de Geografia de la Universitat de Girona, d'aspectes geogràfics, urbanístics, econòmics, ... humans en definitiva. Es va parlar de tot menys de religió a la manera que era d'esperar, però conduïts per Mossèn Enric Sala, Vicari Episcopal, es varen desgranar problemes de la gent gran, del jovent, l'ensenyament,

la sanitat, la pagesia, la indústria, els serveis i el turisme.

Però és en els moments en què es parla de treball seriós, de bona voluntat d'arranjar els problemes, de buscar en cadascú el "gra de sorra" per construir futur, quan floreixen els esperits com arbre en primavera. Els fruits no han de mancar. Si això no és religió... és com a mínim una ètica molt lloable, d'alt nivell i rendibilitat segura.

La reflexió del Sr. Bisbe que va cloure la trobada va seguir el mateix tarannà humà i realista: "L'Església tenia molt a dir i calia que no ho fes com sempre des de la sagristia mirant el poble, sinó des de la plaça del poble mirant l'església". Per afinitat es fa palesa la política habitual feta des dels despatxos, d'esquena al poble sobirà.

Centrant-nos en l'aspecte urbanístic, propi de la meua professió recordo que l'any 1978 en una visita a Menorca, sorprenia que el full parroquial recomanés la conservació del paisatge com un bé públic i enriquidor de la persona. I tanmateix en aquella època no semblava que Menorca tingués problemes aguts de destrucció sistemàtica de la seva bellesa natural, ans al contrari. L'Església era en aquell moment profètica i alertant.

Un gran urbanista, Gaston Barret, pels anys quaranta ja parlava de què "no es pot organitzar paradisos terrenals, i que només hi ha una solució pràctica i efectiva a tots els problemes socials: l'amor al proïsme, la caritat. Cal retrobar els marcs adients a la talla humana... fer-hi viure tots els homes, en les millors condicions de confort... però amb vista a llur expansió espiritual". Més endavant aconsellava als urbanistes "lucidesa espiritual", que defugin la construcció monumental (mostra de força i orgull dels polítics), que tinguin "altesa de mires, seny, intuïció i sentit abundós de l'esdevenidor: aquesta és l'alta missió dels urbanistes que han de fer d'apòstols d'ànimes".

L'Església està fent quelcom ben lloable, només cal escoltar-la i deixar-se de prejudicis.

Un Bisbe que diu que "hem d'arraconar el terme *responsabilitat per joia de realitzar el treball*" i que "si Déu és gratuït, els serveis han de ser gratuïts", és un gran bisbe. Llàstima que la majoria dels nostres governants no siguin gent d'església.

JOAN M. PAU I NEGRE

Març de 1993

TURA
FRED COMERCIAL

Canigó, 3 - Tel. 23 19 61 VILABLAREIX

*Pressupostos
sense compromís*

CAMBRES D'OBRA I
DESMUNTABLES
VITRINES
CONGELADORS
MÀQUINES DE FER GLAÇONS
AIRE CONDICIONAT
BOMBES DE CALOR
SERVEI DE MANTENIMENT PROPI

PROPERAMENT, SERVEI TÈCNIC A LLANÇÀ • Carrer Farella, 13

MEDITERRÀNIA

Mare Nostrum o Mare mortum ?

El Mediterrani constitueix un símbol d'agermanament de cultures. En pocs quilòmetres (relativament) conviuen, en un estat de més o menys tensió, tres de les grans fonts culturals i civilitzacions que històricament han assolit gran desenvolupament: l'hebrea, l'àrab i la cristiana. Però aquesta mar que, sense cap mena de dubte va fer possible aquesta transmissió de coneixements i formes de vida diferents, que va possibilitar el comerç i va inspirar cantors i poetes s'està convertint cada vegada més en un lloc on tirem escombraries de tota mena, arribant a un estat de degradació tal que es fa necessària la intervenció per salvar-lo. Entre els greus problemes que presenta la Mediterrània cal ressaltar els següents abocaments industrials indiscriminats i pesticides, la desertificació de la costa i terres adjacents, la pesca incontrolada i la sobreexplotació de la fauna piscícola i, finalment, la nuclearització.

El Mediterrani és el mar que suporta més tràfic (50% del mundial) i les característiques geogràfiques el mostren gairebé com un mar tancat. No obstant, afortunadament compta amb un cabal aquífer i una profunditat tal que ha pogut anar absorbint la contaminació que l'home hi ha anat dipositant, si bé no pas en tots els llocs hi ha tant de volum d'aigua ni en tots la quantitat de contaminants pot ser absorbida.

Les dimensions d'aquest article no permeten entrar amb massa detall en el desenvolupament dels agents contaminants més destacats, no obstant convé fer un comentari de cadascun a fi que el lector es pugui fer una idea aproximada de l'impacte mediambiental que aquests agents provoquen. En articles successius faré una descripció més monotemàtica de cada un.

Els abocaments urbans

Constitueixen un dels problemes

més grans amb els quals s'enfronta la costa mediterrània, especialment en època d'estiu amb la incorporació de turistes a la població litoral. Aproximadament el 85% de les aigües residuals que s'abocuen no passen per un tractament depuratiu i ho fan directament. Els microorganismes patògens podrien provocar diverses malalties als banyistes així com contaminar la fauna marina, cosa que representa també un risc pels consumidors de peix.

Petroli: cada cop més marees negres

Desgraciadament, cada cop és més freqüent sentir notícies sobre accidents de petrolers i abocaments de cru sobre les aigües. És la "marea negra" ocasionada per uns dos milions de tones de petroli que s'abocuen a l'ecosistema marí mediterrani cada any, cosa que representa una tercera part del que s'aboca a tot el món. L'origen és divers: accidents en el transport, operacions de càrrega i descàrrega, neteja de vaixells sense les precaucions necessàries, etc.

Desertificació del litoral: massa ciment i pocs arbres

Últimament estan proliferant a la costa construccions de tot tipus, des de ports esportius, passeigs marítims, espigons o inclús platges artificials. Tanmateix, les grans construccions de rajola i ciment contribueixen a fomentar un tipus de turisme diferent del tradicional de sol i platja. Els promotors d'apartaments i ports esportius no dubten d'atreure cada vegada més turistes sense tenir en compte l'impacte mediambiental negatiu que pot suposar a curt termini. De fet, en alguns llocs les comunitats naturals costaneres estan desapareixent: es produeix enterrament d'algues i fanerògames marines i inclús els animals que s'acostaven a la costa han estat apartats més lluny, o inclús eliminats.

D'altra banda, la destrossa política forestal, els incendis, la pluja àcida i una gestió irracional de la terra també són acceleradors de la desertificació del litoral.

Mediterrani: claveguera d'abocaments industrials i pesticides.

No hi ha dubte que les zones més contaminades del Mediterrani es troben a la desembocadura dels rius i al voltant dels principals nuclis urbans i industrials. Un dels principals contaminadors són les indústries papereres, entre elles Torras (a Sarrià de Ter, Girona). Aquestes indústries aboquen anualment 14.080 tones de residus organoclorats sense tenir un sistema de depuració mínim. Altres abocaments contaminants (12.000), detergents (60.000), plom (3.800), fosfats (3.600) i mercuri (100).

Sobrepesca i captura incontrolada

El creixement assolit per les flotes pesqueres així com la modernització d'aquestes han provocat una gran pressió humana sobre els recursos existents alternant en gran mesura l'ecosistema marí i impedit el normal desenvolupament del ritme de regeneració. El resultat és un empobriment dels recursos pesquers. Òbviament, el deteriorament és més gran si tenim en compte que hi ha un incompliment habitual de la legislació pesquera pel que fa a les zones de pesca, característiques de les arts i talles mínimes, i ús indiscriminat en alguns llocs d'arts destructives com són l'arrossegament o les xarxes de deriva. Diverses espècies lluiten per la supervivència com la foca monge (menys de 400 exemplars) i els governs europeus encara no han adoptat una aptitud decidida endurint la legislació proteccionista.

Nuclearització

Provocada no només per l'existència de centrals nuclears a prop de les costes i en funcionament

sinó també per la disseminació d'armes nuclears que en aquest espai petit i tancat ocupen llocs estratègics, i els reactors nuclears instal·lats en els vaixells i submarins (francesos, britànics, nord-americans i de la CEI) que mantenen al Mediterrani aproximadament uns 500 caps nuclears.

El corall vermell: animal gairebé exclusivament mediterrani

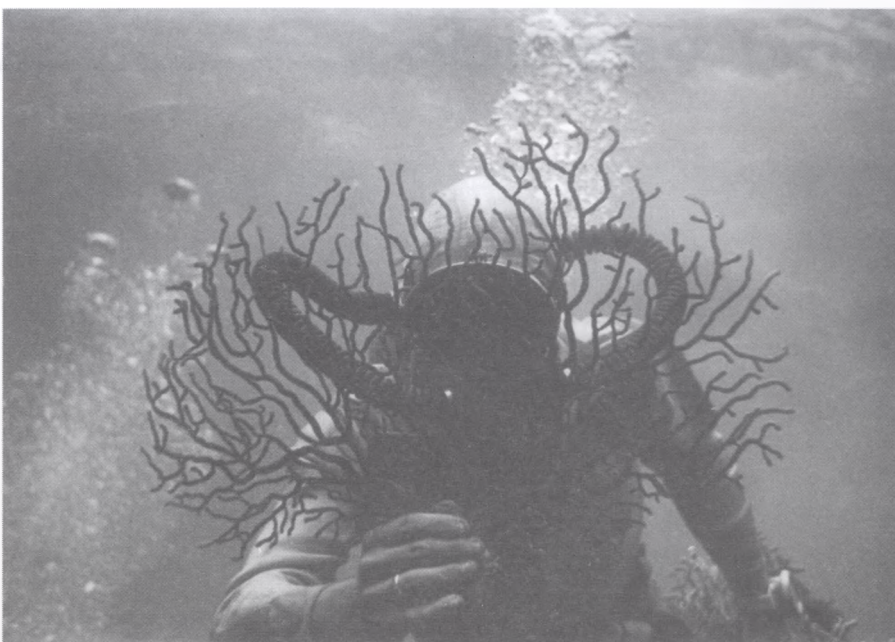
A pesar del seu aspecte mineral, allò que coneixem com a corall no és més que l'esquelet extern d'una colònia de petits animals que es desenvolupen amb gran lentitud (2-5 mm per any). Des de temps antic ha estat explotat com a article de joieria, moneda i inclús atribuint-li poders màgics i curatius.

Per créixer necessita fixar-se a les roques dures exposades als corrents submarins i on la llum ambiental resulti poc intensa. Creix cap avall i inclús es pot desenvolupar en l'obscuritat total de coves i cavitats. A Catalunya (illes Medes) i a les Illes Balears s'hi han trobat bancs de certa importància.

Però fa alguns anys, els italians van inventar un artefacte que va representar un canvi fonamental en les arts de pesca del corall tradicionals i de l'escafandrista que seleccionava les branques de corall i deixava les més petites, és l'anomenada "barra italiana", un cilindre de fins a 6 metres de llargada i 40 cm de diàmetre del qual pengen cadenes d'uns 5 metres de llargada amb uns grans manats de xarxes i que s'encarreguen de retirar el corall arrencat per la barra.

Hi ha alternatives?

La protecció del Mediterrani precisa de mesures dràstiques i deci-

dides per part dels governs dels països que l'envolten, i entre els quals s'hi troben no només el govern espanyol sinó l'autonòmic de Catalunya. Entre les propostes més fàcilment destacables cal ressaltar:

- Construcció de plantes depuradores de les algues de les aigües residuals.
- Realització d'estudis seriosos d'impacte ambiental abans de portar a terme noves iniciatives.
- Construcció d'instal·lacions adequades en els ports per rebre el llast i altres residus procedents dels vaixells.
- Reducció dels Transports marítims de matèries tòxiques.
- Protecció d'espècies marines, especialment aquelles amenaçades com la foca monge i les tortugues marines.
- Reducció de la contaminació atmosfèrica responsable de la

pluja àcida i la destrucció dels arbres del litoral.

- Mesures preventives per combatre els incendis.

Finalment, tampoc hem d'oblidar que encara que aquestes mesures van dirigides a les instàncies governamentals, cada un de nosaltres també pot contribuir a paralitzar o inclús disminuir la degradació del nostre entorn, adoptant mesures senzilles encaminades a reduir el volum de residus i estimulando el consum d'articles de contaminació mínima. La demanda d'aquests articles donarà lloc a un interès més gran tant per part dels productors com dels distribuïdors majoristes i minoristes. El futur depèn del nostre interès per conservar l'entorn. És la millor herència que podem deixar als nostres fills.

Nota de l'autor: la documentació consultada per realitzar aquest article ha estat elaborada per l'organització ecologista GREENPEACE, a la qual agraeixo efusivament l'enorme sensibilitat mostrada i l'ajuda desinteressada que m'han donat en tot allò que he necessitat.

RESTAURANT

El Puerto

Telèfon 38 00 44 - Fax 12 00 24
Tel. particular 12 00 24

carrer Castellà, 7
17490 LLANÇÀ

Una vegada...

El nét, d'uns dotze anys, frueix sentint i fent explicar a l'avi anècdotes d'aquell temps, quaranta o més anys enrera, en els que els peixos eren molt abundosos en la costera de la Mar d'Amunt i que només calia agafar una canya i uns trossos de sardina o unes quantes cuquetes, desplaçar-se uns centenars de metres de la casa, passar-hi un parell d'hores per tornar amb un "ranxo" succulent de peix.

Un dia, davant la insistència del nét que demanava li expliqués una d'aquelles pesqueres, l'avi començà:

Una vegada, com cada dia quan estava passant les vacances en aquest poble, que és el meu, em vaig aixecar de bon matí i, a trenc d'alba, per tal que ningú m'agafés el "pescall", vaig sortir amb la cistella a l'esquena, la canya ja guarnida amb el "carret", el niló i l'ham en una mà i el pot amb el grumeig a l'altre, i vaig arribar-m'hi.

Grumeixo bé el "pescall" i, després de fumar una cigarreta, em dispo a fer la primera calada. El temps promet una bona diada de pesca, ja que la tramuntana bufa amb fúria, udolant com un tro llunyà.

En el racó que he triat, a redós del vent, la mar, als meus peus, bull d'escuma.

Calo la canya, mantenint-la entre les mans, atent al més petit

indici o senyal. Aviat uns tics tacs característics m'avisen de la presència de les oblades, peix mesquí que sol desescar amb facilitat, tant és així que, en retirar la canya trobo, com suposava, l'ham net.

Torno a escar, calo, una estirada més forta, clavo i ja tinc al meu costat una oblada de cap a mitja terça. La desclavo, netejo l'ham, esco i torno a calar i així en trec dues o tres més. Una estirada més forta profunditzant, que aguanto i, tot campanejant pujo un sard, tot és començar.

De tant en tant vaig tirant cullerades de grumeig (peix salat convertit en pasta) per tal de mantenir l'efecte de la primera grumejada, feta a consciència.

El dia va avançant i ja són set o vuit els sards que tinc al meu costat.

De cop i volta una estirada forta, fortíssima que, per poc no se m'emporta la canya de les mans. Reacciono immediatament, afermo els peus a les roques i aguanto fortament la canya que es vincla perillosament, a la vegada que la bobina del rodets volta bojament cedint metres i metres de fil.

Refet de la primera impressió, vaig frenant el rodets poc a poc, intentant posar-lo a to amb la força de la peça que tira i tira com si fos una motora. Ja no sé

quant de fil se n'ha emportat: trenta, quaranta, cinquanta metres o molt més. Què sé jo!

L'esforç és esgotador; sortosament, però, tira mar enfora, sense acostar-se als roquissars d'una i altra banda del "pescall". El meu temor és que ara, que deu trobar-se a l'alçada de la planassa de la Creu, tombi cap a la dreta i aleshores, bona nit! tot s'haurà perdut, perquè fregarà el nilon amb les roques i fatalment trençarà. Sento els batecs del meu cor, que no em cap dins el pit; tot jo tremolo d'emoció.

Ara sembla que es va cansant, ja no tira tan fort. Les batzegades són més suaus; miro el rodets i veig que els cent i "pico" de metres de contingut s'estan esgotant. Provo de cobrar fil girant la maneta i no puc, aguanto fort. Per fi! he aconseguit parar-lo i, sens dubte, girar-li el cap cap on sóc jo.

Segueixo cobrant, va apropant-se, ara està –calculo pel fil que vaig recobrant– a uns cinquanta metres; va cedint i jo, a poc a poc, vaig cobrant. De sobte, a menys de vint metres de mi, un gran remolí en la superfície. Rellamp, que n'és de gros!

Recupero la meva sang freda i, mentalment esbosso el meu pla. El moment perillós serà quan el tingui a trenc d'aigua, ja que no tinc cop –mai no en porto– i

CARBURANTS I SERVEIS DE L'EMPORDÀ, S.L.

Al seu servei amb

- lubricants
- gasolina sense plom
- accessoris
- tren de rentat
- aspiradors per al seu cotxe

Estació de Servei
LLANÇÀ Tel. 38 01 41

Estació de Servei
PAU Tel. 55 20 08

quan perdi fons serà aleshores decisiu.

Miro al meu voltant, cercant un lloc adequat per a treure el peix. A la meva dreta hi ha una bassa d'uns cinc metres de diàmetre, separada de la mar per un petit canal entre roques que, en els descens de l'onada, queda gairebé en sec, però que quan la ressaga puja, té un parell de pams o més d'aigua. No hi ha cap altre lloc, cap planassa. He de provar-ho!

Ja el veig! és un llobarro! I magnífic per cert. Està visiblement fatigat i ve suaument. Torna a tirar, el maleït! Cedeixo fil novament, però poc a poc, es va rendint.

Passen segons, que a mi, em semblen hores. Ara ve, va cedint. Aprofito una plena, l'acompanyo amb la canya. Ja ha passat! El llobarro, gegantí, roman inquiet dins la bassa, dóna voltes intentant fugir cap a mar lliure. Sense pensar-ho més, salto de peus dins el canal; l'aigua quan puja m'arriba més amunt dels genolls, estic xop, però amb les cames tapo la sortida.

Cobro més fil. No sé com fer-ho per treure el peix de l'aigua. Per fi em decideixo, en recordar que el llobarro no té dents per fer-me mal. L'acosto cap a mi, alçant la canya tant com puc amb una mà i enfonso l'altra dins

la gola del peix, agafant-lo per la mandíbula inferior i estrenyent fort. Ell prou dóna cops de cua, és en va, jo ja salto roques amunt fins que em veig segur a deu o dotze metres de l'aigua.

El deixo en un racó i m'assento. Estic mut, esmaperdut d'emoció, contemplant la meva presa. El seu aspecte és impressionant, deu pesar set o vuit quilos.

Trec una cigarreta, que em costa encendre, gastant dues o tres cerilles en la temptativa, i em deixo caure damunt les roques, amb l'esguard perdut en l'horitzó, satisfet per la victòria aconseguida.

Arreplego els estris, poso sards i oblades dins la cistella, que em penjo a l'esquena i, en

una mà la canya i el pot del gromeig i en l'altre el llobarro, torno cap al poble.

En arribar-hi tots els qui em veuen em fan preguntes i comentaris: On l'has agafat? Com l'has pogut treure? Quin suquet! algú fins i tot diu: Devia estar malalt!

Al llindar de la casa el teu pare i la teva tia, que eren petits com tu ara, jugaven. De sobte resten parats. La més gran, la teva tia, crida -Mare, mareee! El pare porta un peix molt gros!

Surt la família, els veïns, tot són felicitacions i jo, satisfet, encara vaig tenir esma pera a dir: "Pse... encara era més gros el que se m'ha escapat".

NAUTILUS

Restaurant
La Vela

ESPECIALITATS EN PEIX I MARISC
-SERVIM ANÈMONES-

Pintor Martínez Lozano, 3 Tel. 38 04 75 PORT DE LLANÇÀ

E d i f i c i LES LLANÇES

Situat a la Plaça Major de Llançà / 6 vivendes de 2 i 4 dormitoris
VENDA DE 25 PLACES DE GARATGE / Locals Comercials

S'ACULL AL
PLA DE LA
VIVENDA 92-95
(Hipoteques del
7,5% a l'11% i
fons perdut).

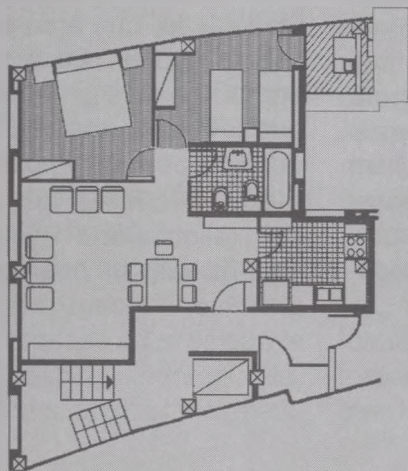
6.500.000
PESSETES

Entrada: 975.000 ptes.

Hipoteca: 4.550.00 ptes.

Subvenció: 975.000 ptes.

**Quota Hipoteca:
1r any: 32.701 ptes./mes**

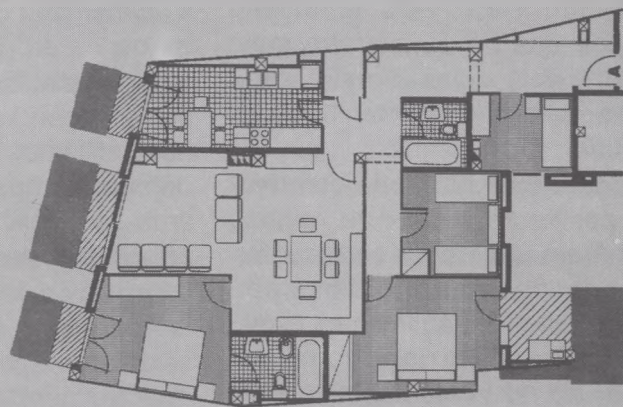
11.500.000
PESSETES

Entrada: 1.500.000 ptes.

Hipoteca: 8.000.00 ptes.

Resta a dos anys sense interessos

**Quota Hipoteca:
1r any: 75.360 ptes./mes**

Finques J. Company

c/. Castellà, 48-50 Tel. 38 01 97 LLANÇÀ

API N°178

REMEIS CASOLANS DE L'ÀVIA

Ulls inflamats

Després d'haver dormit poc o malament, o per la pròpia naturalesa de cadascú, hi ha dies també temporades, que quan ens llevem al matí, tenim els parpells inflats i, o bosses sota els ulls.

Com que això no és nou d'ara, la gent d'abans ja li varen trobar solució. Podem assajar-la nosaltres.

Es pren una clara d'ou i es barreja amb una infusió de pètals de rosa, o de plantatge; es bat ben bé i s'aplica un drap empapat amb aquesta barreja a sobre dels ulls.

Cal mantenir el drap una estona sobre la zona inflamada i repetir-lo fins que es desinflamin.

Veureu quin descans!

Com eliminar les verrugues

Actualment la Dermatologia ha avançat moltíssim, i per eliminar les verrugues tenim el làser, la crioteràpia, etc. Però si tenim alguna d'aquestes antiestètiques erupcions i voleu provar aquest remei, segurament no quedareu decebuts.

Es posen unes peles de lli-

mona en maceració amb vinagre, s'hi deixen durant vuit dies, però canviant el vinagre cada dos dies.

Al cap de vuit dies, les peles de la llimona així macerades, ja tenen propietats curatives. Llavors, s'agafarà un troç de pela i es posa sobre la verruga, can-

viant el troç de pell cada vegada que s'assequi. Això passarà cada vuit o nou hores.

Amb quatre o cinc canvis de la pela de la llimona, o sigui amb dos dies en total, la verruga, haurà desaparegut i no es tornarà a reproduir.

Per curar les pedres de ronyó

Tots sabem que l'all té moltes propietats, però que també serveix per trencar les pedres del ronyó i convertir-les en sorra, facilitant així la seva expulsió, es veu que ja ho sabien i ho feien servir l'any 1748, que és de l'any que té com a data aquesta recepta.

S'agafen tres cabesses d'all i

es posen amb tres quarts de litre d'aigua a bullir. Quan el líquid hagi reduït a la meitat, es treuen. Es piquen els alls i es desfan ben aixafats en la resta de l'aigua i es fa colar a través d'un drap.

El líquid resultant, es fa bullir una altra vegada, juntament amb un troç de sucre candy (pedra) fins que aquest s'hagi desfet.

Una vegada refredat s'ha de beure.

Aquesta recepta "experimentada" acaba dient, i reproduïu textualment: *Esto, bebido, hace que se rompan las piedras que tiene el paciente, mediante la voluntad de Dios.* Així sigui.

**CENTRE
FISIOTERAPÈUTIC
FIGUERES**

ANTONI RUIZ GARCÍA
D.U.I. (A.T.S. practicante)
Fisioteràpia

FISOTERÀPIA - KINESIOLOGIA - HOLÍSTICA
MANIPULACIONS - REFLOTERÀPIA PODAL
REMEIS FLORAL DE BACH

Plaça Víctor Català, 20 FIGUERES Tel. 51 08 78

CLÍNICA DENTAL

Dr. Antoni Darnés i Cirera
METGE - ESTOMATÒLEG

Carrer Trafalgar, 3, 1r - Tel. 38 01 70
PORT DE LLANÇÀ

LA CUINA DE L'ÀVIA

LLUÇ AL CABIRÓ

S'obre el lluç per la part de la ventresca procurant que no se separi de l'espina, es renta bé, i amb molt de compte s'obre fins a la punta de la cua. Es treu l'espina, es deixa obert i s'hi posa sal.

En una cassola s'hi fan bullir durant 5 minuts, amb molt poca aigua, tres llagostins i un bocí de l'espina del lluç.

Es posen 3 unces de mantega en una altra cassola i, un cop fosa, una ceba no massa grossa, trinxada ben fina; quan és daurada, els tres llagostins tallats ben petits, sis musclos, que ja s'hauran obert prèviament, la mica de peix que hagi pogut quedar a l'espina i 50 grams de farina.

Es barreja bé i s'hi afegeix el brou dels llagostins, sal, pebre i una mica de nou moscada. Es deixa bullir 3 o 4 minuts, es treu del foc i s'hi afegeix un ou sencer i un rovell. Es treballa bé amb el batedor i finalment s'hi posa una mica de suc de llimona.

Es farceix el lluç amb la pasta que acabem de fer i s'embolica amb paper de barba untat d'oli (només hi ha d'haver un gruix de paper damunt el peix). Es fa un lligam amb fil cada dos dits, es posa en una plàtera que pugui anar al forn, es ruixa ben bé d'oli i una mica de suc de llimona i es posa al forn, no massa fort, durant uns 25 minuts.

Quan ja és cuit es deixa refredar una mica, se li treu el paper i es posa a la plàtera en què s'ha de servir.

Es pot servir fred amb salsa maionesa o bé calent amb aquesta altra salsa.

Es posa en un pot una unça i mitja de mantega, i un cop fosa, julivert tallat ben petit i una mica de suc de llimona. Es deixa bullir un moment i es tira per sobre el peix. Es guarneix tot al voltant amb musclos amb mitja closca.

EL RESTAURANT **LA VINYA** US COMUNICA QUE ÉS EL RESTAURANT DE TROBADA FORA DEL VOSTRE CONTORN. AL RESTAURANT LA VINYA, HI TROBAREU LA VERITABLE CUINA EMPORDANESA, DISPOSA DE MENJADORS PARTICULARS PER A EMPRESES I SALONS PER A CASAMENTS, COMUNIONS I BANQUETS.

PARKING PER A 300 COTXES, JARDÍ INFANTIL I MINIGOLF

A L'ENTRADA DE GARRIGUELLA, ENS TROBAREM !

Ctra. La Jonquera-Roses, km 52,400 Tel. 53 01 01 GARRIGUELLA

COSES DEL MENJAR I DEL BEURE

La Torranyada de sardines

Qui no ha menjat sardines a la brasa?

Per la primavera la sardina és grossa, regalima greix, convertint-se en un dels millors peixos de la mar, a condició que es mengi de tant en tant.

El millor moment, per menjar-la és de bon matí, per esmorzar, recent pescada, feta a la brasa, ran de la mar.

Abans, quan arribàvem de pescar, ens reuníem els joves i més d'un dels grans i fèiem una "torranyada" de sardines.

Mentre uns anaven a buscar un feix de rodoltes (sarments) que la majoria de les cases guardaven, després d'haver podat la vinya. Vora de la mar les encenien preparant unes bones brases, mentre altres anaven a la fleca a buscar pa recent cuit.

Fet el caliu amb les rodoltes, que és la millor llenya per fer peix a la brasa, amb unes bones

graelles o sense, s'hi posava la sardina sense esmocar, tal com havia sortit de l'aigua, deixant-les coure amb el mateix greix, poc a poc, sense deixar-les coure massa, només el suficient perquè la pell, mig cremada, llisqui per sobre de la blanca carn.

En treure-les del foc hi havia qui hi posava, per sobre, unes gotes d'oli del país, per amanir-les, altres no, a gust del consumidor.

Posada la sardina sobre d'una llesca de pa, amb els dits, encara que s'embrutessin, s'anava agafant la seva carn, separant-la de l'espina i, alternant, la majoria, sardina, pa i un trago de vi negre o rosat del país, una darrera l'altra, s'empassaven una, dues o més dotzenes de sardines, ja que una porta a l'altra.

No hi ha res més exquisit, en un matí de primavera, que una menjada de sardines a la brasa.

Les sardines, grosses, fresques, gairebé vives, regalimant grassa, les escates torrades pel caliu de les rodoltes de manera que la pell es separa de la blanca carn fàcilment, menjades al costat de la mar, són d'un gust intens, untuós, que genera gairebé vici, acompanyades d'un pa tou, recent sortit del forn o fleca i un vi negre, aspre, de la nostra terra, per alguns és menjar voluptuós, gairebé eròtic.

És un menjar que s'acostuma a fer-lo amb una colla d'amics, companys, etc. En aquestes circumstàncies la menjada de sardines desperta sentiments que tendeixen a l'abstracció, l'amistat, l'amor a la terra, etc., deifinint la resta del dia amb un encant especial.

PISCIS

HOTEL - RESTAURANTE

«LA GOLETA»

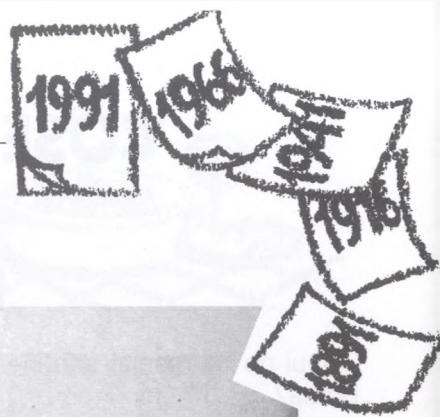
ESPECIALIDADES MARINERAS -
CAFÉ
Els Pescadors
RESTAURANTE
PORT DE LLANSÀ - (Costa Brava - Girona) - Tel. (972) 380125

FOTO
Pumareda

SERVEI PROFESSIONAL

C/ Major, 6 - Tel. (972) 38 01 45
LLANÇÀ

TEMPS ERA TEMPS

EL MOLLÓ DEL PORT DE LA SELVA

Del Molló i de les pedres d'amarrar tan sols en queda el record.

Ara si ancora algun vaixell, ja trobarà ell mateix el lloc adient mitjançant la sonda, doncs el pràctic ja no el guiarà des del seu cim. I per lligar les embarcacions ja no necessitem uns símbols tan fàcils com les pedres d'amarrar, per això tenim morais i bites metàl·liques en els espigons.

FOTO: JOAN M. PAU del llibre 'l'Altra mirada

TRASPASSAMENTS

LLANÇÀ

Dolors Planas i Mias, 16-2-93
Maria Cervera Calverol, 24-2-93
Francisca Esparraguera Pujol, 28-2-93
Justa Balló Salva, 8-3-93
Odón Quintana i Ferrer, 11-3-93
Juliette Brinsard, 16-3-93
Alejandro Martín Veganzones, 26-3-93

COLERA

Eva Raffegeau, 3-3-93
Juan Roca Blanch, 15-3-93

PORTBOU

Ernesto Frontons Veiga, 25-2-93
José Magro Delgado, 8-3-93

NAIXEMENTS

LLANÇÀ

Nidia Maestre Juanola, 23-2-93
filla de Rafael i d'Immaculada

COLERA

Damià Serrano Rivas, 9-3-93
Pere Viñas González, 10-3-93

Rectificació del número anterior on hi havia un error en la data
Maria dels Àngels Casanovas Revilla, 3-12-92,
filla de Simó i M. Àngels

EL PORT DE LA SELVA

Laia Wake Paltré, 29-3-93,
filla de Gary i Teresa

Rectificació del número anterior on hi havia un error en la data
Marc Vall Macau, 2-12-92,
fill de Joan i Immaculada
Roger Palacios Muñoz, 12-12-92,
fill d'Antoni i Anna

Voleu rebre la nostra revista a casa vostra? Res més fàcil. Ompliu la butlleta de subscripció i trameteu-la juntament amb un taló o gir postal de 1.500 ptes. A partir del proper número, durant un any (6 exemplars) us l'enviarem al vostre domicili.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

NOM i COGNOMS _____

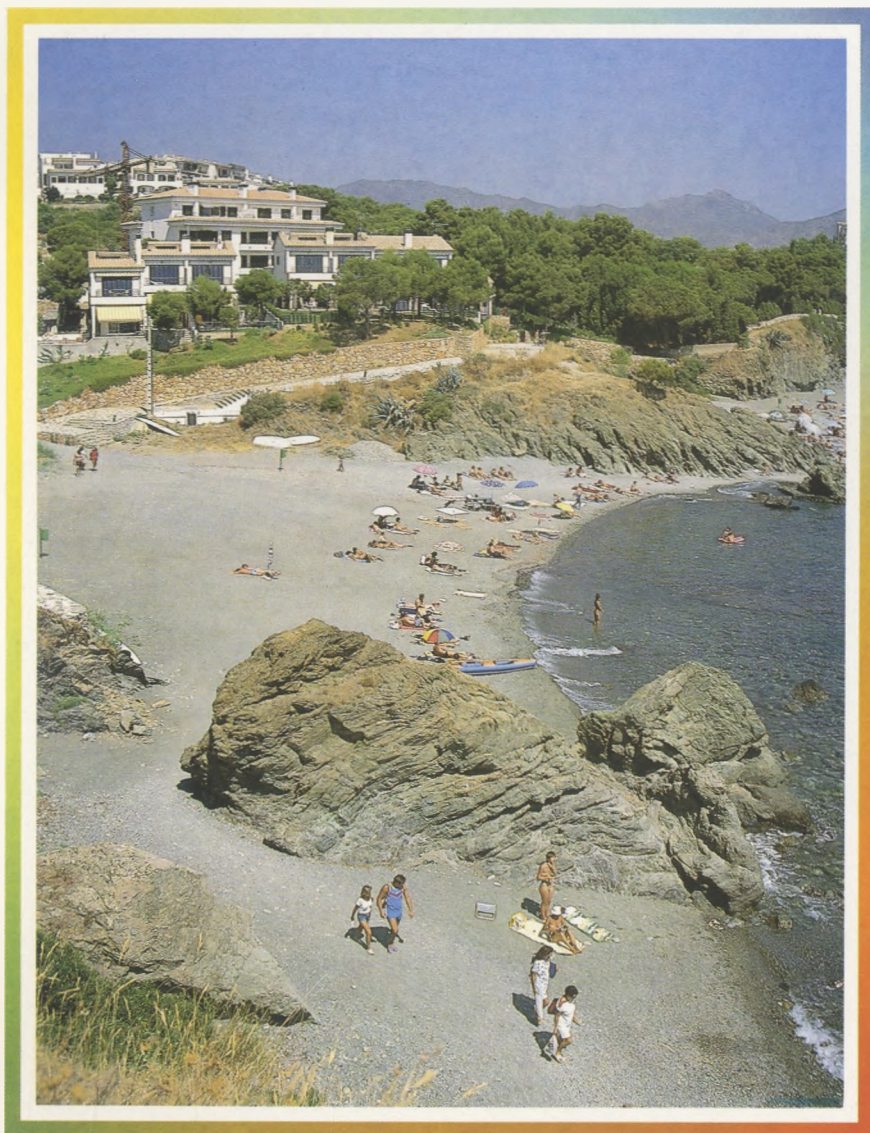
ADREÇA _____ NÚM. _____

POBLACIÓ _____ TEL. _____

Ompliu aquesta butlleta, i feu-la arribar a:
 "La Mar d'Amunt" Apartat de correus, 143 17490 LLANÇÀ

30 ANYS
AL SEU SERVEI

Finques J. Company

API Nº178

VENDA • LLOGUER • ADMINISTRACIÓ
TOT TIPUS DE SERVEIS IMMOBILIARIS

C/ Castellà 48-50
Tel. 38 01 97
LLANÇA

C/ Monturiol - C/ Ample
Tel. 67 13 65
FIGUERES